Ն՝ 1403 — 1882 ԱՊՐԻԼ 20 ՇԱԲԱԹ — ՊԷՏԻՆՃԻ ՄԷՋ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 դուրուշտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօսթա իւէ իրսալ օլունաճաղլար իշիւն

Գիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻՍԻՖԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՆԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻՆ ՀԱՄԱՐ ԵՎԵՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթիրը իշիւն

1 վէ 2 վէ Շիւնէի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »

ԻՒԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�զրու սարրաֆիյէյէ այիտ.

2 վէ Շիւնէիւ սահիֆէլէրէ . . 6 ղրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զէյատէ միւտտէթ իշիւն իլանաթա այրը բասարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաք իստէ օլունմայաճագ։

30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլոսա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանրը ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ Հնազանտնտա, Միւտիրի զաղէթա Տիգրան Ճիլէլէկեանա, միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրը նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ԱՊՐԻԼ

ԿԻՆԷԼԻԻԹ ՀԱՎԱՏԻՍ

Թազմինաթ մէռէյէսի հագդընտա ալընան մալիմաթա կէօրէ, մէսէլէի մէգքիւրէնին հալի իշիւն Պապը Ալի պիր հաֆթատան պէրու պու իշ իլէ մէշղուլ օլմուշտիր։

Բուսիա սէֆիրի Մ. ալ Նովիգօֆ՝ Պանգը Օսմանի տիւրէթօրու Մ. Ֆօսթըր իլէ միւշագաթ իտուպ, Պանգա թարաֆընտան Բուսիա հիւքիւմէթինէ պիր մէքթուպ եազըլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

Իշպու մէքթուպտա Բուսիայա թէրք օլունան վարիտաթըն ախպու գապգընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ Պանգայա պիր Բուսիա մէմուրու իգամէ օլունմասընա մուվաֆագաթ իտիլտիյի վէ ճանիպը Պապը Ալիտէն պու պապատ մուխարէֆէթ օլունմասընը պիլտիրէլէճէք տիր։

Զէգան ճումա իրթէսի կիւնիւ Ասիվ վէ Սէրվէր բաշլար հագարաթը իլէ Մ. Նովիգօֆ վէ Մ. Թէօրնէրտէն միւրէքքէպ Պապը Ալիտէ պիր էնճիւմէն ադտ օլունմուշ տիր։

Իշպու էնճիւմէնտէ Օսմանը մուրախասլարը պիր եէնի միւսվէտտէ կէօսթէրմիշլէր իսէ տէ, Մ. Նովիգօֆ պու միւսվէտտէյի գապուլ իթմէյիպ, Մ. Ֆօսթըր իլէ քէնտի պէյնինտէ վէրիլէն գարարա թէվֆիգէն, մումիսիլէյհ տուրէքքէթր մարիֆէթիլէ Պապը Ալիյէ պիլտիրտիլէ միւսվէտտէնին պիր հարֆը պիլէ թաղթիր օլունուր իսէ, քէնտիսի թարաֆընտան մուվաֆագաթ օլունմայաճաղը բէմէն վէ գաթիէն սէօյլէմիշտիր։ Հաթթա Պապը Ալի սէֆիր իլէ Մ. Ֆօսթըր պէյնինտէ գարարկիր օլան սուրէթի բէտտ իտէճէք օլուր իսէ, պէհէմէհալ բէնճէյնպէհ կիւնիւ Սթամպօլոսան չըգաճաղընը պիլտիրմիշ իմիշ։

—

Տուլյունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի պու կինէլերտէ թիթիւն ինհիսարը մէսէլէսի իլէ իշթիղալ իթմիշ տիր։

—

Պապը Ալի՝ գաբտան Սէյալի մատտէսինտէն տօլալը գաբտան կրէնֆիլին իթհամընա տաիր ինկիլիթերրա սէֆիրի Լօրտ Տիւբրինին կէչէնտ վերտիլի թագրիրինէ ճէվապ վերմիշ տիր։

Հէեէթը իթհամիլէտէ գրաաթ օլունան իթհամնամէնին պիր սուրէթի՝ ինկիլիթերրա գօնսօլօսխանէսի մահբէմէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Էվրօբա կազէթալարընտա օ. գունտուղունա կէօրէ, Շեյխ Մահմուտ՝ բրէնս Հալիմ բաշանը խաֆի պիր մէմուրը օլմագ չուպհէսինէ մէպնի Մըսրընտան թէպիտ իտիլմիշ օլմաղլա, Շեյխը մուսաֆիրէյհ իշպու մուամէլէ ալէյհինտէ Ֆրանսա գօնսօլօսխանէսինէ բրօթէսթօ իթմիշ տիր։

Մնամօլրը գավինճէ Շեյխ Մահմուտ օ ատէմ տիր քի ճէզայիրի վէ Ֆրանսըզ թէպասընտան օլմաղը հասէպիյէ կէչէն սէնէ Ֆէրասատէթտէ պաղը ճիւնտա վէ ճիւնաեթերտէն տօլայը Ֆրանսա սէֆարէթխանէսի թարաֆընտան թէվզիֆ իտիլտիքտէ, Ֆրանսա թէպասիյէթինի բէտտ ու ինքեար իթմիշ տիր։

—

Խըտիվը Մըսրը սայրգ իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին ըօմատա վագը սերայընտա վէֆաթ իթտիրի տիւնքի թէլէկրաֆլարտա պէճան օլունան Շահին բաշա՝ խըտիվը միւշարիյէյինն ադինտէն ղօնրա Ալէման բասաբրիթու իլէ Մըսրընտան գաչըպ էֆենտիսինէ նէզտինէ իլթիճա իյլէմիշ վէ սօն սաաթընա գատար էֆենտիսինէ սատրդ գայիբ տրը։

—

Գահիրէտէն թան կազէթասընա եազըլըգընա կէօրէ, Արապի պէյ ալէյհինտէ վուգու պուրան սեբեբ գատտա Բաշիտ էֆէնտի նամ պիր զապիթ տախի կէօյա մէտխալի օլմաղլա, ֆէսատը մէզքիւրը թերթիպ իտէնզէրքէղլեր պուլունմուն խանէսինտէ թօպանմագտա իմիշլեր։ Հալ պու քի զապիթընմումալիյէյհ քէնտիսի ղամանղամբշարը զէրքեղ զապթանընը սըզրլրըսը պուլունան եվվէլ տէ եաղրլարը վէճճէլէ, Արապի պէյին թիւրքլէրտէն մատտա, թէքմիլ Արապ զապթանընա նիշանլար վէ բիրթպէլէր իթտա իթմէսինտէն նէյէթ իթմիշ տիր։ Սուտանդն մուհաֆիզաղը Զէրքեղ զապթանընա էմր իտիմիշ իսէ տէ, մէրգուման զապիթլէր՝ Արապի պէյ ալէյհինտէ չութէհամտաթը թէֆէվվիհէ իթմիշլեր տիր։ «Մատտամ քի Արապ զապիթանը՝ պիր վագթ Զէրքեղ հարպիյէ նազըրընը մագամընտան տէվիրմիշլեր տիր։ պիզ տախի Արապ հարպիյէ նազըրընը մագամը մէմուրիյէթինտէն տէվիրմէլիյիզ։» Հաթթա մէրգում զապիթլէրտէն պիրի՝ պիր բէվզվէր չըգարարագ չէօյլէ պազընմիշ «պունունլա Արապի պէյ իւզէրինէ իճրան ատալէթ իթմէլիյիզ։» իլէմէ պունուն իւզրինէ Ֆրապի պէյ՝ էօմրիւնիւ թէհլիքէտէ օլտուղունու կէօրունէճ, իւլք կիւնիւ 12, իրթէսի կիւնիւ 6, տահա իրթէսի կիւնիւ 30 գաատը Զէրքեղ թէվզիֆի իթտիրիպ, պունլար իպթիտա Ապէտին սերայընա կէօթիւրիմիշ վէսասքիրին էնղարը թասիպնէ թէչէիր իտիլտիքտէն սօնդրա, հապսխանէյէ կէօթիւրիւմիշլեր տիր։

Խիսրէֆ բաշա Խըտիվը լահրգընն վէքիլի ադագը Եուսուֆ Քէմալ բաշա վէ Եավէրանը Խըտիվիտէն Եուսուֆ բաշա Շուկտի մէզքիւր իթթիֆագը խաֆիտ դիմէտաալ օլուպ, պունլար կիզլէնմէքտէ տիրլեր։ Հէման պիճիճիմէ Օսմանլը բաշալար հագդարընտա չիպ. հէ օլունմագտա օլմաղլա, պունլար տա թէվզիֆ օլունաճաղլարընտան գօրգուեօրլար։

Արապի պէյ իսէ՝ Ադէտին սէրայընա կիղլէնէրեք տայիմա թէլէֆ օլունմասընտան գօրգմագտա, վէ գօնաղընա տախի կիթմէմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Տիյարէթէր կազէթասընտա պէր վէճճը աթի օգունմուշ տրը։

«Մարտին միւթեսարրիֆը սաալրգը խուրշիտ պէյ էֆ. հագգընտա (ըսլահաթ) գօմիսէրը սանի (Անտոն) Մանա էֆֆիլէ Տիյարպէքիր պիտայէթ մահբէմէսինհագագ տարիէսի բէիսի Հաճի Նուրի էֆ. թարաֆլարընտան Մարտինտէ իճրա օլունան պաղը թահգիգաթ իւզէրինէ մուգատտմա մէճիսը իտարէի վիլայէթինէ թագտիմգըլընան մագպաթա պաղը նէվագըստան տօլայը պիրինճի, վէ մուհաքէմէի ճարիյէնին՝ գավանինը մուվագգաթայա թաթպիգի իշլինտէ իքինճի տէֆա օլարագ Պապը Ալի ճանիպը էշրէֆինտէն իստէ պուլրուլմուշ իտի։

«Գավանինը մուվագգաթաա թէվֆիգէն տախի իճրա իտիլն մուհաքէմաթ նէթիճէսինտէ՝ տէ միրը մումիսիլէյհին թէպրիյէի զիմմէթի հասըլ օլարագ հիքմ մագպաթասը թագտիմ օլունուպ, պու քերրէ Ֆախիլիյէ նէգարէթինտէն չէրէֆվարիտ օլան թահրիրաթը ալիյէտէ մումիսիլէյհին թէպրիյէի զիմմէթի Շուրան տէվիլմէճէ տէ թաստիգ օլունտուղու էմր ու իշար պուլրուլմուշ տրը։»

—Մէր միյմարը հագրէթը Շէհրիարի Պալեան Մարգիս պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ հէքիմլէրին նասիհաթը մուճիպինճէ տուրարա կիտրպ թէտավիի վիճուտ իթմէք իւզրէ կէչէն ճումա երթէսի կիւնիւ Էվրօբայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա վէլիի ահտընն մախտումլարը պուլունան Իբի բըրէն՝ ճումա իրթէսի կիւնիւ Շամտա Վալի բաշա իլէ Միւշիր բաշա հազարաթընա դիյաֆէթ վէրմիշ օլմաղլա, բազար կիւնիւտէ վալի բաշա՝ Շամ միւթեսարանընտան Սահտ բաշանը գօնադընտա զիրաֆէթ վէրմիշ օլաճագ վէ բրէնալէր տիւնքի բազար երթէսի կիւնիւ Պէյրութա ազիմէթ իթմիշ պուլունաճագլարընը։

—Սագըզտա զեղէլէ մուգուրընտա խարապ օլան քէօյլերին 47 գատանը պէգիրէք ֆօթօկրաֆընը հավի պիր ֆօթօկրաֆ մէճմուասը՝ պու բէրրէ Սագըզ Պանգասը տրէքթօրը Թարաֆընտան Եունան միլէթ մէճլիսի քիւթիպխանէսինէ հէտիէ իտիրմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն թէրսանէ ամէլէսի՝ կինամէլիքլէրինին վէրիլմէմէսինտէն տօլայը միւշար օլտուգլարը դարուրէթը հալի Պահրէյնէ նէզարէթինէ պիտիրմիշ օլտուգլարընտան, տիւնքի կիւն մէրգում ամէլէլէրէ պիրբէր մըգտար աղչէ վէրիրմիշ տիր։

—Սըրպիսթան գրալը՝ հուտուտը տէվրէ չըգմըշ օլմաղլա, տէվլէթը Օսմանիյէ ճանիպինտէն պիր միրիլիվա, Պուլկարիսթան թարաֆընտան հարպիյէ նազըրը մէնէրալ Գրիւօֆ, վէ Ավստրիա թարաֆընտան Պոհնատա պուլունան մէնէրալ Ջավիտ գրալը միւշարիլէյհի հուտուտտա իսթիգպալ էյլէյէճէքլեր տիր։

—Իչիտիրիյինէ կէօրէ, կէչէնտէ Պէյօղլունտա գայպագանըգ թէօհմէթիյէ թէվգիֆ օլունան Լէհլի բահիպ Միչէլ իլէ բիւֆէգասընն մուհաքէմէի ալէյհիսի էշրէֆինտէ սիվանը ճինա. եէթինտէ իճրա օլունաճագ տրը։

Բահիպը մէրգումն միւտաֆասը՝ տասվի վէքիլլերինտէն Թընկը Սիմոն էֆէնտի թարաֆընտան մերէհտէտ իտիրմիշ տիր։

—Հարպիյէ նէզարէթինէ միւնագրա օլան մուվագգաթ տիվանը հարպ միւտտահիի ումումիսի վէ ումուրը սըհհիյէի հայվանիյէ գօմիսիօնը բէիսի Հարեմ պէյին պազը մաղնուլարն իսթինթագնամէսինէ քէնտի արզուսու վէճճիյէ գալէմ գարըշըրտրընտան տօլալը թահթը մուհաքէմէյէ ալընտըղը եազըլմըշ իտի։

Ադանա մեթրուսիյէթա կէօրէ պուպպատ իճրան թահգիգաթա, հասրլ օլաճագ նէթիճէյի Հարպիեէ նէզարէթինէ վէ թէֆթիշը ասքերի գօմիսիօնընա արզ իթմէք իւզրէ գօմիսիօնը մէզքիւր ազասընտան Հիլմի բաշա հազրէթլէրի իլէ էրքեանը հարպ գայմագամիյրընտան Օսման պէյ մէմուր իտիմիշ վէ իշին ֆայլը Անատոլու տիվանը հարպընա հէվալէ պուլրուլմուշ տրը։

—Սելանիք վիլայէթինէ Գաթէրին նամ մահալատ ըէիսը էշգրեա Միքէ նամ գարթանը 19 նէֆէր ավէնէսիյլէ ասաքիրը Շահանէ պէյինինտէ պիր միւսատէմէ զուհուր իտէրէք, էշզրեատան պէշի գաթլ ու թէլէֆ իտիմիշ տիր։

—Իչիտիրիյինէ կէօրէ, գայմագամ վէ միւտիրլերին ինթիսապ գօմիսիօնը պու քերրէ թէնսիգ օլընմուշ տրը։ Գօմիսիօնը մէզքիւրընն ազասը հէր տէօրթ այտապիր քերրէ թէճտիտ օլունաճաղը կիպի, հէյէթթի տախի Շուրաի-Տէվլէթ ազասընտան վէ պէօյիք մէլլարատան թերքիպ օլունաճագ տրը։

Գօմիսիօնը մէզքիւր մուամէլաթընն թէնսիգ զամանընտա միւճէտտէնն պիր թալիմաթը մախսուսէ տախի եաբըլմագտա իմիշ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամոնա Հավա

(Պու սապահ էլէն ընէլէրաֆլար)

Վիէննա 1 մայիս

Ապրիլն 26ը վէ 27սինտէ Հէրսէքտէ պիր իքի մուհարէպէ տահա վուգու պուլմուշ տրը։

Պօհեմիանքն մատէն մէվճուտ օլան էյալաթընտա զուհուրա կէլէն թաթիլը իշղալ եզհանը ումումիյէի մէշղուլէթմէքտէ տիր։

Իսմարիա 1 մայիս

Ապրիլին 21ինտէն 30ընա գատը Միւէյիշ գանալընտան 123 սէֆինէ միւրուր իտիլտ, հասըլթը միւրուրիյէ 2,140,000 ֆրանգա պալիղ օլմուշ տրը։

(Րիթէր Ընէյրաֆընը էյնա ուն ասհէթէյ դիրաճաք օլանա)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Թիֆլիսատէն եազըլըրընա կէօրէ, Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին իսթիֆասընան նէյէթ իտէն իշթիրեաճաթը զաթիէսինէ մէտարը թէսվիյէ օլմագ իւզրէ, Թիֆլիսատ մուզիմ Մարգարեան նամ ասհապը սէրվէթ պիրատէրէր պու տէֆա Բաթրիգ միչարիյէհ հազրէթլէրինէ 1500 բուպլի աշհամէյդ կէօնտէրմիշլեր տիր։

—

Գերերջ. կաթողիկոս վէ Բաթրիգ բրէթպէթլու Ազարեանէֆէնտի հազրէթլէրի ճումա կիւնիւ Ֆրանսա սէֆիրի ճէտիտի Մարքի ազ նօայլա վիղիմա վէրմիշ օլմաղլա, սէֆիրի միչարիյէհ տախի երթէսի կիւնի իսաէի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—

Պիր գաչ եպիսկոպոսար՝ Ալեքսանդրն ալիսիսինտար Թերճէվէթ ալէյհինտէ տիւնքի կրօնական Ատեանա պիր բրօթէսթօնամէ իրսալ իտէրէք, էկեր իշպու բրօթէսթօնամէ կրօնական Ատեան Թարաֆընտան նազարը սըզգաթ վէ իթիրազա ալընմագ վէ Ատեանընն Թերճէմէսի մէն իտիլմէգ իսէ, Ս. Լիմիաճին վեհ. կաթողիկոսը հազրէթլէրինէ եազարագ վէ Թերճէմէի մէզքիւրենին նէթիճէ վէ ավագըպը մուդիրբ վէ վախիմէսինի միչարիլէհ կաթողիկոս հազրէթլէրինէ պիրիչար կրօնական Ատեանն չու Թէչեպպիսի մահբիմիյէթինի (գատապարտութիւն) իսթիտա իտէճէքլէրինի պէյան էդիմիչլերտիր։

Կրօնական Ատեան՝ իշպու բրօթէսթօնամէ իւզէրինէ իճրան միւզաքէրէ իթթիքտէն սօնրա, Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին տախի տրդաթը մախսուսէսինի ճէլպ իլէ օլ պապտէ բէյնին իսթիհսալ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Քէզալիք տիւնքի կրօն Ատեան՝ Ազգային վարչութիւն Թարաֆընտան քէնտիսինէ թավսիյէ օլունտուղու վէճճէյէ, Առաջնորդը օմատան վիճակլար իշիւն փոխ—առաջնորդլար էսամիսինի հավի պիր ճէտվէլ թէտարիք իտէրէք, պերան թաստիգ Ազգ. վարչութիւնա իրսալ իթմիշ տիր։

—

Պարթ Ս. Հրեշտակապետ քիլիսէսի բարալարրյա Թաղական խորհուրդը՝ քիլիսէի մէզքիւր Բարդղէյի Արժ. Տ. Յովհաննէս Արշարունի վարդապետ Ծայրագոյն Բեն տատրճանը վէրիվէսինի արդու իթմիշ օլտուգլարընտան, էկեր Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի պունա մուվաֆագաթ իտէր իսէ, բիւթպէի բուհանիյէի մէզքիւրէնին մուսիսիլէյհ վարդապետ թէֆվիզ ու իթասընա տիւնքի կրօն Ատեան դարար վէրմիշ տիր։

—

Թիֆլիսատ մէվզուգէն բիվալէթ օլունտուղունա կէօրէ, Գավգասիա վալիի ճէտիտի բրէնսցօնտուգօֆ Գորսագօֆ՝ պու այ զարֆընտա էյալէթին մահալը մուխթէլիֆէսինի տէվր ու թէֆթիշէ չըգարագ Ս. Էջմիածինէ տախի օղրատաճագ վէ վեհ. Գէորգ Դ. Սրբազան կաթողիկոս հազրէթլերինէ պիր գաչ կիւն միւսաֆիրը գալաճագ տրը։

—

Բուսիատա վաղարշապատտա Մելքոն Միրզայանեան նամ շախս՝ 60 եաշընտա օլտուղու հալտէ գատաքէօյ վարօրլարը տախի Հայտար բաշաեա ուղրաթարբլաճագ տրը։

Եէվմը մէզքիւրտէ Հայտար բաշա եօլճլարբընտան պիլա իսթիանա 60 բարա նավլ ալընաճագ տրը։

19 Նիսան 1882

ԻԼԱՆ

Սագսօնիատան ալընան Ֆպիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սագսօնիա բիյանգօսընն վուգու պուլան սոն քէշիտէսինտէ պէնիմ սաթրդրմ պիլէթլերին գաղանան նիւմէրօրը աթիտէքիլեր տիր։

Ն՝ 99.011 գաղանար 300 մարգ։ 11.430. 11.441, 34.211, 34.226, 34.233, 67.264, 81.459, 83.543, 83.548, 98.101, 99.012, 99.015, 99.069, 99.907 նիւմէրօլար 260ար մարգ գաղանմըշլար տրը։

Պու նիւմէրօլարը համիլլերի՝ գաղանլան մէպպաղը ալմագ իւզրէ իտարէխանէմէ կէլմէկէ տաւվէթ օլունուրլար։

Տէրսաատէթ 2 մայիս 1882.

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Տօգթօրը մուսմիլէյհ՝ չիմանիյէ գատտար պէյօղլունտա թարլա պայընտա վագը քէնտի խանէսինտէ իճրա իթմէքտէ օլտուղու խարաթընը պուքէրրէ երնէ քէնտի խանէսինին գայրըսընտա վագը Միսիս Մանտոֆէանընն 42 նիւմէրօլու եեղախանէսինտէ իճրա իտէճէյինի իլան իտէր։ Շէօյլէ քի տօգթօրը մուսմիլէյհ՝ հէր սալը վէ ճումա կիւնլերի սաաթ 1տէն 4է գատտար մէզքիւր եեղախանէտէ պուլունարագ միւրաճաաթ իտէն խասթէկէանը մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։

Քէզալիք, տօգթօր Տատրեան էֆէնտինին բազար կիւնլերինտէն մատտա հէր կիւն սաաթ 7տէն 10ա գատտար Ըսթամպօլոսա Ֆինճանճիրյար եօղուլունտա վագը 39 նիւմէրօլու օտասընտա խասթալարը գապուլ իթմէքտէ օլտուղու իլան օլունուր։

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

ԱՍՀԱՊԸ ԷՄԼԱԿԱ ՄԷՆՖԱԱԹ

Էմլաք տէվայիրինէ վէրկիտէն պօրճլարը պուլունան զէվաթը խավար խանընտա 20 նիւմէրօլու մաղազամըզա թէչրիֆէ բազպէթ պույուրտուգլարը հալտէ, սարիլէրինտէն հէր սուրէթլէ էհվէնիյէթլէ պէրապէր ասհապը էմլաքը խօջուտիյէթլերինի էլթիզամ իտէճէյմիզի սուրէթը մախսուսէտէ իլան իտէրիզ։

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՖԷՐԱՃԻ ՎԷ ՇԻՐՔԷԹԻ

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ

ՊԷՕՑԻԻՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՊԷՕՑՂԼՈՒՆՏԱ ՀԱՃՕԲՈՒԼՕ ԶԱՐԾԸՍԸՆՏԱ Ն՝=8

Մէզքիւր մաղազա՝ եազ մէվսիմի իշիւն Ֆրանսանրն էն պիրինճի ֆապրիգալարընտան ֆիսթանըգ, վէ գատընյարա մախսուս չամաշըր թագտը իշիւն էնվաֆ մատտա գումաշլար, վէ պէճազլար, վէ էնէյն մատտա շէմսիյէլեր վէ զայրհիմ կէթիրթմիշ, վէ էմթաալ մէզքիւրէնին բէք նէֆիս վէ բէք զարիֆ վէ դայէթ էհվէնպ պուլունտուղունդա բաղէթլու միւշթերիլերինէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիր։

ՃԻԶՎԻԹԼԻՔ

— ՄԷՋՀԷՊ, ՄԻԼԼԷԹ ԵՎ ՏԷՎԼԷԹ —

Բ.

Մէջհէպին պաշտպ պիր չէյ, վէ միլէթլիքէ տէվլէթին տէ պաշտպ պիր չէյ օլուպ, պու սոնրաքրլէրին եէքտիկէրի իւէ մերպուութիէթլէրի թապիի, վէ մէջհէպին սւմաբու տէվլէթէ միւտախլէլէսի թապիաթա գարշը պիր չէյ օլտուղունու։ Վէ պու եիւզտէն Էյրօբատա բէք պէօյիւք մաղարրաթլար հուսուլէ կէլիպ, նիհայէթ տէվլէթլիք վէ միլլէթլիք իթթիֆագընին զալէպէ իյէմէսի իւէ, մէջհէպին վէ պինաէն ալէյհ բարտղլարընը ումուրը տէվլէթէ միւտախլէլէրի էօնիւ ալընարագ, էհալիլէրին ըահաթ եիւզիւ կէօրմէեէ պաշտրմէր օլտուգլարընը, պունտան եվվէլքի պէնտիմիզտէ պէեան իյէտիք։

Ֆագաթ շուրասընը տախի դիքր իյլէմէք ատալէթ իգթիզասընտան տոր քի, մէջհէպին ումուրը տէվլէթէ միւտախլէլէսինի թէհամմիւլ օլունմազ պիր հալէ կէթիրէնլէր, ճիզվիթլեր օլտուլար։

Եօգսա, ատէթա Գաթօլիքլիք, Օրթոտոքսլուգ, վէ Բրոթէսթանլըգ, քէնտի հատը զաթլէրինէ տէվլէթլիք վէ միլլէթլիք էպնիէսինին խարապ իտէճէք գաստէրտէ պուլունամազլար, վէ պունլարըն ումուրու տէվլէթէ միւտախլէլէրի, նիհայէթ պիր տէրէճէեէ գատար մուզիրը օլապիլիր։

Զիւնքի պիր Գաթօլիք, հէր նէ տէվլէթ վէ միլլէթ մէնսուպ իսկ, նիհայէթ օլ տէվլէթլիք վէ միլլէթլիք գանընը տախի թաշրմագտա օլուպ, Գաթօլիք մէջհէպինէ թապի պուլունտուղու իչիւն նէ գատար իֆթիխար իթմէքտէ իսկ, պիր Ֆրանսըզ, պիր Սպանեօլ, վէ պիր Իթալիան օլտուղու իչիւն տախի ալնի տէրէճէտէ վէ պաղէն տէ օնտան տա գիեատէ իֆթիխար իթմէքտէ պուլունմուշ տոր։

Բէզալիք Օրթոտոքսլար, վէ Բրոթէսթանլար տախի թրպգը պու հալտէ պուլունմուշլար տոր։

Պիզտէ տախի, պիր Լուսաւորչական, պիր Գաթօլիք վէ պիր Բրոթէսթան, այրը այրը պիր Լուսաւորչական, պիր Գաթօլիք։ Վէ Բրոթէսթան պուլունտուղը իչիւն նէ գատար իֆթիխար իթմէքտէ իսկ, ումում սուրէթտէ պիր Էրմէնի, վէ մէնսուպ պուլունտըղը տէվլէթը Օսմանիյէ աղալըղը իչիւն տախի օլ գատար միֆթէխիր պուլունմագտա տէեէ՞լ մի տիր։

Վէ պիր ազ տահա իլէրու կիտերէք չունու տախի իլավէ իտէմէզվիյիզ քի, մէտէնիյէթ բուհրընը պիթթէտիրճ զիեալարը գուվվէթի արթարդճա։ Ինտէլ ճէմիյէթը պէչերիյէ, միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք տուլդուսը տա, տահա զիեատէ իլէրու կիթմէքտէ տիր։

Գիլիսէնին խարիճինտէ, միլլէթլիք ֆարգլարը խէեալ իթտիրճճի իթթիգասը պաթըլէ, մէտէնիյէթ սէլի էօնիւնտէն սիրիւքլէնիպ մահվ օլմագ եօլունու էլէ ալմըշ չէէ՞լ մի տիր։

Ֆագաթ ճիզվիթլիք, սուրէթը զահիրէտէ Գաթօլիքլիքտէն թէվէլլիւտ իթմիշ կիպի կէօրիւնմէքտէ, վէ էօյլէ իթթիգատ իտիմէքտէ իսէ, պունտան տա պէօյիւք պիր եանըշ օլամազ։

Ճիզվիթլիք։ Գաթօլիքյին, Օրթոտոքսլըղը, վէ Բրոթէսթանլըղը խարիճինտէ, վէ բուհանի պիր սրֆաթ թահթընտա, ճիսմանի սրֆաթլարը էն զարպլըսը տոր։

Նախօտա տահա տոզրուսու, մէջհէպ իլէ տէվլէթլիք վէ միլլէթլիքին արա եէրինտէ պիր իչիւնճիւ հէյեթ տիր։ Վէ հէմ մէջհէպին վէ հէմ տէ տէվլէթլիք վէ միլլէթլիքին էն պէօյիւք տիւշմէնի օլմուշ տուր։

Զիւնքի մէջհէպի քէնտի էլինտէ պիր ալէթ իտէրէք, անը խաֆի նիյէթլեր իճրասընա իսթիմալ իյէմէսի իլէ, մէջհէպին հայսիյէթինէ գաստ վէ նիչէ թէէսսիֆ օլունճագ ֆըրգալար հուսուլինէ սէպէպիյէթ վերմիշ օլտուղու կիպի, մէզքիւր ալէթ իլէ տէվլէթլիք վէ միլլէթլիք պինասընը թէմէլինի տէ, հէման պիւսպիւթիւն տէվրիլէճէք տէբէճէլերինէ կէթիրմէսինէ չօգլուգ պիր չէյ գալմամըշ իտի։

Վէ պունուն տախի սէպէպի չունտուր քի, պիր Լուսաւորչականընը, պիր Գաթօլիյին, պիր Օրթոտոքսընը, վէ պիր Բրոթէսթանընը, սէվմէքտէ օլտուղու մէջհէպի կիպի սէվմէճէք պիր տէ միլլէթլիի վէ տէվլէթլիյի պուլունմագտա իքէն, ճիզվիթին իսէ, տէյիլ գալպէն վէ վիճտանէն, իլա սըրֆ պիր ալէթ օլմագ իւզրէ կիւեա պիր Գաթօլիք մէջհէպի օլուպ, տէվլէթլիք վէ միլլէթլիյին իսէ հիչ պիր էսէրի պիլէ քէնտիսինտէ պուլունմագտա տէյիլ տիր։

Ճիզվիթ, պիր Ֆրանսըզ, պիր Սպանեօլ, պիր Իթալիան, պիր Մէքսիկալը, պիր Պավիէրալը վէ պիր Ավթրիալը տէյիլ տիր։ Իլա սըրֆ պէ սըրֆ պիր ճիզվիթ տիր։ Միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք տուլդուսընընը էսէրի պիլէ քէնտինտէ մէվճուտ օլամազ, օլսա տա, թապիի տէյիլ, իլա էլինտէ պիր ալէթ օլմագ իչիւն սախթէ պիր կէօսթէրիչ տիր։

Ճիզվիթլեր, պաշլըճա, հէնուզ տուլդուլարընա պիր թարիգի սահհ իթթիխազ իյլէմէեէ միւգթէտիր պուլունմայան չօճուգլարը իսթէտիքլէրի կիպի թէրպիյէ իտէրէք, իլերուտէ միլլէթլիք վէ տէվլէթլիյէ գարշը պիրեր մաքինա կիպի գուլլանըլաճագ ատմէրեէթիչտիրմէք, վէ պունունլա, ճիզվիթլիք օրտուսունու տահա զիեատէ պէօյիւտէմէզլէր իսէ պիլէ, հէր հալտէ կիւն պէ կիւն զայիֆլանմագտա օլմասընընը էօնիւնիւ օլսուն ալմագ իչիւն, վար գուվվէթլերինի քէնտի մէքթէպլերինէ վերմէքտէ։ Վէ սաֆտերուն չօճուգ սահիպլերինի ալտաթապիկպ չօճուգլարընը էլլերինտէն ալապիլմէք իչիւն, միմքին մերթէպէ մէքթէպլերինէ, զահիրի (երևութական) հիչ պիր բարպգլըգ գըսգանամագտա տըրլար։

Թօաֆը չունտա տըր քի, պունլար, Ութամպօլտաքի մէքթէպլերինէ, Գաթօլիքլիք զայրէթի կէօսթերիպ էթրաֆը ավամագիչիւն, Գաթօլիք օլմահան հիչ պիր չօճուղու գապուլ իթմէմէքտէ իքէն, չիմտի Ընատօլուտաքի Լուսաւորչական Էրմէնիլէրին իչինտէ քիչատ իթտիքլերի մէքթէպլերտէ, Գաթօլիք օլմահան չօճուգլարը գապուլ իտէեօրլար։

Ահէպա ըգլիմտէն ըգլիմէ գանուն տախի տեյիչիլիյօր մու։

Պունլարըն միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք տուլդուլարընա գարշը օլան մէպտէլերինի իսպաթ իթմէք իչիւն չունու տախի իլավէ իթմէկիզ քի, տէվլէթը Օսմանիյէնին բայրթախլերընտա, վէ անըն քիւլլիյէթլի Էրմէնի թէպպալարը պուլունան պիր մահալլտէ մէքթէպ աչմըշ օլտուգլարը հայտէ, մէքթէպլերինին ըէմմի բրօկրամընտա, Ֆրանսըզճա, Իթալեանճա վէ Ռումճա լիսանլար մէվճուտ օլուպ, տէվլէթին լիսանը օլան Թիւրքճէ, վէ Էրմէնի Գաթօլիք չակիրտանընընը լիսանը օլան Էրմէնիճէ իսէ, բրօկրամլարընընը խարիճինտէ պըրագըմըշ, վէ պու լիսանլարընը թէտրիսի իչիւն, մախսուսէն այրըճա իւճրէթ ալընճագտա տըր։

Թահսիլ օլունան պիր լիսանը, ինանընը ախլէագը վէ մանէվի էօմրիւ իւզէրինէ նէ տէրէճէտէ թէէսիր իյլէմէքտէ օլտուղու մահլիւմ տիր։

Մէսէլա ինկիլիզճէ էօրէնէն պիր չակիրտին, ինկիլիզլերին ախլէագ վէ մանէվի էօմրլերինէ մեյեալ պուլունտուղու կիպի, Ֆրանսըզճա էյրէնէն պիր չակիրտին տախի, Ֆրանսըզլարընը ախլէագ վէ մանէվի էօմրլերինէ զիեատէ մեյեալ պուլունտուգլարը թապիի պիր հալէ վասլ օլմուշ տըր։

Պիր էճնէպի լիսանընը, պիր չօճուգ իւզերինտէ օլան պու տէրէճէտէ պիր թէէսիրի մեյտանտա պուլունտուղու հայտէ, պիղգաթ քէնտի լիսանը մասէրինին վէ տէվլէթինին լիսանընընը արթըգ նէ տէրէճէլերէ գատար թէէսիր իտէպիլիր օլտուղու գօյճա անլաշըլըր։

Իմտի, պիր չակիրտի, քէնտի անա լիսանընընը վէ տէվլէթի լիսանընընը թէտրիսինտէն մահրում զըմագլըղընը եախօտ էօնիւնէ էնիէլ վաղ իթմէքլիյին նէ՞ մանէասը օլապիլիր։

Շիւրհէսիզ, քէնտի էլլերինէ տիւշէն չօճուգլարը, միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք տուլդուլարընտան մահրում գըլարագ, անլէրի ճիզվիթլիք մաքինասընա պիրեր աւլէթ օլաճագ սուրէթտէ պէօյիւթմէք, վէ իլերուտէ, միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք ռուհունա, մէտէնիյէթէ, վէ էմրի թէրագդիյէ գարշը, անլէրի պիրեր խասիմ հալինէ վաղ իյլէմէք։

Վէ ահէպա, Ֆրանսըզճա, Իթալեանճա, վէ Ռումճա լիսանլարտա թէտրիս իթտիրտիքլերի քիթապլար տախի, նէ՞ եօլտա ինթիխապ օլմուշ քիթապլար տըրլար։

Ահէպա պունլարըն տախի, ինանլարը մանէն պիրեր էօյիւ, վէ մատտէթէն միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք ռուհունա գարշը պիրեր խուսուսէթ ալէթի, վէ ճիզվիթլիք օրտուսունընը պիրեր քէօյճ ասքէրլերի հալինէ վաղ իտէճէք սուրէթլէ, երնէ պիղգաթ ճիզվիթլիյին թէէլիֆ իթմիշ օլտուղու քիթապլարը ատտ օլունտուղունտա, պիր խէթա՞ մը իտիլմիշ օլուր։

Զիւնքի ճիզվիթլերին նէ՞ միլլէթլիքլերի վէ նէ՞ տէվլէթլիքլերի, վէ նէ՞ միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք տուլդուլարը վար տըր քի, օնա խըտմէթ իտէպիլսինլեր։

Մուղայիրի օլարագ, պունլար, խատ պէ խատ, միլլէթլիյին վէ տէվլէթլիյին խասիմլերի տեյիլլէ՞ր մի։

Վէ ճիզվիթ թարիգաթը, եկեր միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք ռուհունա գարշը օլարագ թէէսիս իտիլմիշ տեյիլ իսէ, պայգա նէ՞ իչիւն թէէսիս իտիլմիշ տիր։

Նասըլ քի տէտիք, տիւնեա իւզերինտէ, ճիզվիթ, եալընըզ ճիզվիթ տիր։ Հէր միւլքտէ, հէր իտարէ վէ հէր տէվլէթ տախիլինտէ վէ թէպպիյէթինտէ պուլունուր, ֆագաթ, հիչ պիր տէվլէթ, հիչ պիր միլլէթ, վէ հիչ պիր իտարէ իլէ ալէագասը եօգ տուր։

Ֆագաթ ալէագասը պուլունմասընտան վաղ կէչտիք, հիչ տեյիլ իսէ մաղարրաթը պուլունմասընը։

Վէ մատտմ քի, թէչքիլաթընընը թապիաթը, սալը զաթինտէ քէնտինտէն պիր մաղարրաթ տըր, իմտի, տէվլէթլիք վէ միլլէթլիք կէմիսինին գարտան վէ տիւմէնճիլերի, մէզքիւր մաղարրաթ գաեասընտան սագընմագ իչիւն, տէօրթ կէօզ իլէ տիգգաթ իթմէյէ մէճպուր պուլունուեօրլար։

Պունտան մուգատտէմ պիր պէնտիմիզտէ տէտիք քի, Միսլիման վաթանտաշլարընընը, քէնտի մէզհէպճէ ազիմ ֆարգլարը սայէսինտէ, տոզրուտան տոզրու ճիզվիթլեր մաղարրաթընտան էմին պուլունմուշ օլապիլիրլեր։

Իմտի Ընատօլուտա, հէվսինտէն գիեատէ կէօզիւնիւ աչճագ պիր միլլէթ վար իսէ, օ տախի, խրիսթիեան պուլունան Էրմէնի միլլէթի տիր։

Վէ իչի պիրազ տահա սատէլէտիրմէք իչիւն, Էրմէնի միլլէթինին ազիմ էքսէրիեէթի օլան Լուսաւորչականլարը, 60—70 պին նէֆեր թախմին օլունան Գաթօլիք միլլէթատաշլարընընը տա թէֆրիգ իտիլմիշ ֆարզ իթմէք, եկեր խըրիսթիեանլըք, Էրմէնիլերի ումում սուրէթտէ ճիզվիթլեր օրտուսու հիճումու էօնիւնէ վաղ իյլէմէքտէ իսէ, խրիսթիեանլըղը Գաթօլիքլիք թարաֆը, Գաթօլիք միլլէթատաշլարընընը, պիթթիւն պիթթիւնէ մէզքիւր օրտու թարաֆընտան չըղնանմագ հալինտէ պուլունտուրմագտա տըր։

Վէ մատտմ քի միլլէթիմիզին Գաթօլիք գըսմը միլլէթլիք պաղը իլէ ումում միլլէթլիք վիճուտինէ պաղը պուլունմագտա տըր, վէ մատտմ քի պու իքի գըսմըն տախի, պիրիպիրինտէն աղ եախօտ չօգ նիհայէթ իքիսինին տէ մաղարրաթա չէրիք պուլունաճագլարը թապիի տիր, վէ մատտմ քի պու ումում Էրմէնի միլլէթլկի տախի, տէվլէթլիք պաղը իլէ միլլէթլեր իթթիֆագը պաղը իլէ վէ վաթանտաշլըգ պաղլարը իլէ գաթ պէ գաթ տէվլէթի Օսմանիյէնին վիճուտինէ պաղը պուլունմագտա տըր, վէ միւֆերիտէն գօրգուլան մաղարրաթ պունունլա ումումիյէթէ ինթիգալ իթմէքտէ տիր։ Իմտի միլլէթիմիզին հեր գըսմը վէ տէվլէթը Ալիլէ պիղգաթ քէնտիսի տախի միլլէթլիք վէ տէվլէթլիք բուհունագարշը օլան, վէ պիւթիւն մէտէնի տիւնեա թարաֆընտան պու սրֆաթլա թանըլմըշ պուլունան ճիզվիթլիք ճէմիյէթի մուզիրէսինէ գարշը հեր նէ թէտապիրի միւէսսիրէտէ պուլունսալար չօգ տէյիլ տիր։

Միլլէթիմիզ տախիլինտէ թիւրէեէն վէ տահա տոզրուսու զաթէն թիւրէմիշ իքէն պունտան ազ վագթ եվվէլինէ կէլէնէ գատար սրֆաթը սահիհլերինի մէյտանա չըգարմամըշ օլան պաղը չօլաա ճիզվիթլեր իւզերինէ տախի պաշգա պիր պէնտիմիզտէ պաղը սէօզլեր սէօյլէմէքլիկի ֆահիշէէն խալի կէօրմէյիզ։

Զիւնքի պու ճիզվիթլիք իլէթի տախի բիս բիս էնֆիյէ միւպթէլաղը իլէթի կիպի եավաշ եավաշ վէ բէք տէ էվվէլինտէն պէլի իթմէեէճէք սուրէթտէ քէսպի գուվվէթ իթմէկէ եիւզ թութույօր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

ԶԱԽԻՐԷ

Ասիթանէ 19 ապրիլ 1882

Բիացա տուրկուն վէ գավի տիր, վէ պունա սէպէպ հաղրրտա չօգ մալ պուլունմամասը վէ իսխալաթըն ազալը տըր։ Կիրգա պուղտայը իսթէքլի իսէ տէ, բիացատա պու ճինս մալ էքսիք տիր։ Պուրկազ վէ Ռումելի եումուշագ պուղտայլարը արանըրբէօր։

Պու հաֆթա 23000 քիլէ կերգա վէ 25000 քիլէ եումշագ պուղտայ սաթըլմըշ տըր։

Հաղրրտա 40000 քիլէ եումշագ պուղտայ վար տըր քի, պունուն 15000ի չըմէնտրֆեր վէ 25000ի վաբոր իլէ կելմիշ տիր։

Լիրա 100 ղրշտան ֆիյաթը հարիյէ.

	Լիտր	Ղրշ.
Մերն դողայ.—Ազագ, իսմաիլիա, Թուլչա, Բիւսթէնճէ, Մանգալիա, Պալչըգ վէզղարիհիւմ	57-60	27-31
Էտիրնէ, Թէքիրտաղ, Սամսուն	56-60	24-28
Կէլէ.—Ազագ, Օտէսա վէ ղայրիհիւմ	57-60	27.50-31.50
Ուլսհիա վէ Թունա	55-56	24-26
Եոմշէ դողայ.—Պուրկազ վէ Ֆիլիպէ	55-57	24.25-27.25
Վարնա վէ Պալչըգ	52-53	21 -22.50
Գալաս վէ Իպրաիլ	52-53	21 -22.50
Մըսըր դողայը.		15 -16
Ռէթ.		12 -12.50

ՈՒՆ

Պու հաֆթա բիացա էբէյիճէ իյլէք իտի, կերէք քարճըրգ վէ կերէք լիւղումը եէվմիյէ իչիւն իյլեր զիյատէ օլմագ լազըմ կէլիր իտի իսէ տէ, բարասրգլըգ սէպէպլէ էօյլէ օլմամըշ տըր։ Ֆիյաթլար գավի վէ եիւքսէլմէեէ մեյեալ տըր։ Հաֆթալըգ սաթըշ 1500 չուվալ օլմուշ տըր։ Հաղրրտա 7000 չուվալ Օտէսա վէ 13000 չուվալ եէրլի ունու վարտըր։

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸԶԸ

(1402 Նիմերօդան ոէվոլ)

—Շիւքիւրլէր օլսուն ճէնապը Հագգա, պիր ազ էրքէն պիր ազ կէճ իշին պէօյլէ օլաճաղընա բէք էմին իտիմ, զիրա Վէրտիէ հագչինա վէ տիրայէթլի պիր զաթտը, վէ խըրալանմըշ օլմաղսա, իշլերի օլտուղու կիպի կէօրիւր. լաքին պու գատար չաբուգ օյաճաղընը մէմուլ իթմէյօր իտիմ։ . . Մատմազելճիկիմ, պու միւճիղէյի սիզ իճրա իթթինիզ, տեյի՞լ մի . . .

—Խա՛յր, ազիզիմ, պէնիմ պունտա հիչ պիր էսէրիմ եօգտըր —ճէվապ վէրտի կէնճ գըզ— բէտերիմին ատալէթ վէ հագդանիյէթչինսըզընա թէշէքքիր իթմէլիտիր։ . . .

—Միսսիս Վէրտիէ —տէտի Բիէր Լանտրի գանապը ազիմէ իլէ— պէնիմ կիւզլ պէկարէ պիրինին էֆֆեարընա հիչ պիր իճթիյաճընը եօգտըր, լաքին տէրունը տիլտէն պէկյան իտէրիմ քի, սիզ իյիտ պիր ատամընը . . .

—Հէվսի պու տեյիլտիր, ազիզիմ —տէվամ իթտի Լիւսի— պիր չէյ վար քի, հէնուզ անը պիլմէզսինիզ . . . բէտերիմ՝ Մ. տը Վիլէրի խանէմլտէ ալըգոյօր . . . օնա եէնէ թէքմիլ էմնիյէթ իտիյօր, վէ պունտան մաատա տա . . .

Պուրատա կէնճ գըզընն սէսի ալչալըպ, պիր ազ տա թիթրէտի վէ հէման անլաշըլմազ կիպի օլտու։

—Վէ պունտան մաատա տա —տէվամ իթտի գըզ— պիր կիւն Մ. տը Վիլէրին պանա գօճա օլմասընա բազի օլույօր . . .

Իչի պաշը պու սէօզլէրի բէք ալա իշլիթտի իսէ տէ, գուլագլարընա ինանմատըղընտան, պիր խայալա ալտանմըշ օլմասընտան գօրգար իտի։

—Սահիհ՞ մի տիր՝ . . միմքի՞ն մի տիր —սիւսլ իթտի քէքէլէյէրէք։

—Էվվէթ, տօսթում —ճէվապ վէրտի Լիւսի— միմքինտիր, սահիհտիր, մուհագգաղտըր։ զիրա բէտերիմ պունու վատ իթմիշ տիր, վէ բէտերիմ իսէ ասլա եաղան սէօյլէմէզ . . .

Բիէր Լանտրի դարթանը սապրդա տէօնէրէք եալվարըր պիր թարգտա տէտի։

—Միսսիս Վէրտիէ, պու խապէրի սիզ քէնտինիզ պանա խպաթ ու թաստիրգ իտինիզ, ըէճա իտէրիմ . . . պէօյլէ պիր պէօյիւք սատատթին իլանընը պինէնէֆս սիզին աղզընընդտան իչիթմէյէ իճթիյաճըմ վարտըր . . .

—Շիմտի գըզըմ սիզէ հէր նէ քի սէօյլետի իսէ, պիլա թէրէտտիւտ ինանընընդ —ճէվապ վէրտի Ժագ Լամպէր։— Պու բէք սահիհտիր . . . լաքին սիզ պունա նի՞չիւն պու գատար թաաճճիպ իտիյօրսընընդ . . . չօգտան պէրու պի՞լմէյօրմըյըսընընդ քի, պու սէվկիլիլիկ ղըզ իչիւն պէնիմ չէֆագաթը պինիհայէտ վարտըր, վէ անը մէսուտ գըլապիլմէք ղանընընտա պուլունտըղըմտա, ասլա կէրի տուրմայաճաղըմ, հիչ պիր վագթ թէրէտտիւտ իթմէյէճէյիմ, էլհասըլ պիկա թէէսսիֆ քէնտի էֆքեար վէ հըրսը չանլարըմը օնա ֆիտտա իտէճէյիմ . . .

Պունուն իւզերինէ Բիէր Լանտրի՝ Ժագ Լամպէրին էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւքտէ, Ժագ Լամպէր պիհուտէ անը եօգարը գալտըրմաղա չալըշարագ սիւվալ իթտի չէտտէն .

—Պէ՞ճանըմ, նէ՞ եարբյօրսընընդ . . .

—Պրագընընդ սիզտէն ագիվ տիլէյիմ . . . քէմալը թէվաղու իլէ ագիվ տիլէյիմ, Միսսիս Վէրտիէ —պաղըրտը իշի պաշը։

—Պէնտէն ագիվ մը տիլէյէսինիզ . . . նէ՞ չէյ իչիւն . . . սիզ պանա պիր հագարէթ իթմէմիշսինիզտիր . . .

—Պու կիւնէ, պու սաաթա գատար սիզի թանըյամամը, սիզի էյի մուհաքէմէ իտէմէմիշ իտիմ, սիզէ գարշը հագարզալըգտա պուլունմուշ իտիմ . . . սիզ ինսանլարընը էն ալասը, էն ալիճէնապը օլտուղունուղու էլեէվմ իլան ու իգրար իտերիմ . . . Հագիգաթէն պիր բէտեր գալպի թաշըյօր իմիշսինիզ . . . Մատմազել Լիւսի կիպի պիր գըզա մալիք պուլունմաղա լայըգընընդ, վէ անընն թէմամըյլա մուհապպէթ, հիւրմէթ ու բիայէթինէ միւսթահգաքընընդ . . . պանա կէլինճէ, Միսսիս Վէրտիէ, պէն քէնտի էհէմմիյէթիմի պէօյիւտիւպ օֆուրթամամ . . . պիլիրիմ քի պէն պիր եէր գուրտարըմ, լաքին էկեր պու գուրտուն սիզի իչիւն էզիլմէսինէ իգթիզանընը վար իսէ, պիր քէլիմէ սէօյլէմէնիզ, պիր հարեքէթ իթմէնիզ էլվերիր, վէ եէմին իտերիմ քի, արթըգ նէ իթթաարըմ վէ նէ տէ ֆէտտաքեարլըղըմ իւզերինէ սիզինիզ բաղարընը իթմեյէճէյիմ . . .

Բիէր Լանտրի պու քէլամընը քէսիք պիր սէպէ թէլաֆֆուզ իթտիքտէ, Ժագ Լամպէրին իքի էլլերինի թութուպ, սընը սընը կէօսիւնէ վէ տուտագլարընա տայատարագ էօրմէքտէ վէ կէօզ եաշլարը իլէ ըսլաթմագտա իտի . . .

—Բահաթ օլուն, Բիէր... բահաթ օլուն, բէճա իտերիմ— թէքրար թէքրար սէօյլէր իտի դարթանը սապրդ իպրամէ վէ պիր ազ տա թահամմիւլսիզլիքէլէ։

Լիւսի բէք հէյէճանը օլուպ, ատէթա պէօյիւք պիր հայրէթտէ պուլունարագ սուս բուս պու մէնզարէյի սէյր իթմէքտէ, վէ պինէֆս պունուն իֆրատ տէրէճէ աճայիպլիկինտէն պիր չէյ անլայամամագտա իտի։

ԼԴ.

ԺԱԳ ԼԱՄՊԷՐ ԳԻՐԻՆԻ ՄԷՍՈՒՏ ԳԸԼԱՐ

Մամֆիրճի իչի պաշընընն սեվինճի եավաշ եավաշ քէսպը սիւքիւնէթ իտուպ, Մ. Վէրտիէնին Լիւսի իլէ Անտրէ տը Վիլէր հագդընտա օլան էլլիքլերի իչիւն Բիէր Լանտրի տահա տաքէն պիր Քարզտա պէչանը թէշէքքիր իթմէյէ պաշլատը, վէ նիհայէթ Ժագ Լամպէրին միւրատընա մուխալէֆէթ իթմէմէք իչիւն պայաղ գալգմաղա մուվաֆֆագաթ իթտի, զիրա պու տէրէճէ արզը նիւմայիշ վէ մէսէրէթ Ժագ Լամպէրի բէք զիյատէ օսանտըրմագտա իտի։

Միւքեալէմէ պիր տրա պու վագտա իլէ գաթ իտիլմիշ իքէն, թէքրար իճրա օլունմաղա պաշլատը։

—Մ. տը Վիլէր իչիւն սիզի մէմուր իթտիկիմ սիքարըը իճրա իթտինի՞զ մի —սիւսլ իթտի գաբթանը սապրգ իշի պաշը։

—Էվվէթ էֆֆենտիմ —ճէվապ վէրտի Բիէր Լանտրի— լաքին օնա սէօյլէմէմի թավսիյէ իթտիկինիզ շէյ՝ շիմտի իչիթտիկիմ շէյ ասլա պէնդէմէմէքտէ տիր . . . Սիզին ասըլ սէօյլետիյինիզ քէլիմէլերի թէքրարլատըմ, եանի տէտինիզ քի Մ. տը Վիլէր մուվագգաթէն քէնտի մէմուրիյէթինէ պաշլայապիլիր։ Շիմտի մուհաքէմէյէ չէքիլմէքտէն ասլա գօրգմասըն, վէ քէնտի պիսուչլըղընը իսպաթ իթմէք իչիւն սէքիզ կիւն մէյսանը վար տըր . . .

—Մ. տը Վիլէր նէ՞ ճէվապ վէրտի . . .

—Օ պիչարե տէլիգանը ճէվապ վէրտի քի։ քէնտիսինի թէպրիյէ իթմէք իչիւն էֆֆենտինին քէնտիսինէ պախլ իթտի մէօհլէթէ չօգ թէշէքքիր իտեր, լաքին քէնտի նամուսը իւզերինտէ հիչ պիր շիպհէ զալմատըը վագթ պուրատա եէնիտէն քէնտի մէմուրիյէթինէ պաշլայաճագ տըր . . .

—Ա՛հ, պապաճըղըմ —տէտի Լիւսի քէքէլէյէրէք— պու ճէվապ սըլղատէլիքէլ մէմլու տեյի՞լմի տիր . . .

(Յեր.)

		Ղրշ.
Լիրա 100 ղրուշտան		
	չուվալը	135—138
Օտէսա 1ՆճՀ ճինս	»	124—128
» 2 » »	»	112—115
» 3 » »	»	90— 96
» 4 » »	»	110—114
Եէրլի ·—Իպրայիլ պուղտայը ունը եէրլիյէ հարման	»	102—104
Վարնա)	»	
Բումէլի)	»	86— 90
Մարսիլիա		

ԳԱՆԹԱՐԻՑԷ

Շէֆէր ·—2160 չուվալ Թրիէսթէ մալը վիւրուտ իթտի։ 1100 չուվալ մալ սաթըլսը։ Հազրտա 3600 չուվալ վար տըր։ Բիացա տուրկուն սաթըլար էհէմիյէթսիզ տիր։ Ֆիյաթլար տիւշմէյէ մէյլեալ տըր։

Գոհէ ·—Պու մալտէն վիւրուտ իթմէմիշ տիր վէ 400 չուվալ սաթըլմըշ տըր։ Հազրտա 12000 չուվալ մէվճուտ տըր։ Բիացասը բէք տուրկուն օլուպ ֆիյաթլար տիւշմէջտէ տիր։

Ռէշիտ ·—700 չուվալ եալընըզ Իթալիան վիւրուտ իթտի։ 700 չուվալ Իթալիան, վէ 300 չուվալ Հինտ բիրինճի սաթըլսը։ Հազրտա 500 չուվալ Իթալիան վէ 6000 չուվալ Հինտ բիրինճի մէվճուտ տըր։ Իթալիանլարըն ֆիյաթը գավի վէ սիրիւմի չօգ վէ Հինտին ֆիյաթը տուրկուն տըր։

Սիրմպէն ·—Պու մալտան վիւրուտ իթմէմիշ տիր։ 600 սանտրգ սաթըլսը։ Հազրտա 5000 սանտրգ վար տըր։

Բէրլին կազէթէսի—Պու հաֆթա վիւրուտ իթմէմիշ տիր։ Ագթարմա իլէ, 10000 վէ պուրա իչիւն 400 սանտրգ սաթըլսը։ Հազրտա 26000 սանտրգ վէ 3000 վարիլ վար տըր։ Բիացա տուրկուն իսէ տէ ֆիյաթլար թէնէզզուլ իթմէջտէ տիր։

Ֆիյաթը ճարիյէ Լիրա 105 ղուրուշտան

		Ղրշ.
Հոլանտա չէքերի ֆըչը իլէ	գանթարը	210—215
» » չուվալ իլէ	»	210
Թրիէսթէ » » »	»	198—211
Լիրա 100 ղրուշտան		
Բէլլէ չէքերի 2-3 քիլօկր. (100տէ 7սգ օնթ.)	50 քիլօկր.	247
Գահվէ ճինսինէ կէօրէ	օգգասը	6 — 7.20
Գէլճիգա սբարմաչէթի	քիլօկր.	6¼—
Ֆրանսզ » 11 քիլօկ.ըզ	սանտրզը	87 — 88
Զիվիտ	օգգասը	100 —140
Սիյահ գըրմըզ	»	31 — 33
Քիլ ըէնկի գըրմըզ	»	27 — 30
Գարանֆիլ	»	18 — 19
Հինտ բիրինճի	80 օգգալըզ չուվալը	122 —128
Ասի սիյահ չայ	օգգասը	12 — 17
Էյի ճինս չայ	»	20 — 45
Ամէրիգա բէթրոլ կաղը	սանտրզը	30½— 34
Թարչին	օգգասը	6½— 8½
Լիրա 104 ղրշ.		
Ցէօիլիմէմիշ սիյահ պիպէր	օգգասը	8½
Մէէիտիյէ 20 ղրշտան		
Քիւնիւկ	գանթարը	220 —240
Ինկիլիզ գօյասը	1 գանթարըզ սանտրզը	193
Իթալիան բիրինճի	80 օգգալըզ չուվալը ֆր.	37½— 43
Ռիզոն բիրինճի ֆրանքինի	» » » »	44
» » բասթօրինօ	» » » »	43

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐՍ.

Պու հաֆթա գարֆընտա եօլճուլար կէլմիշ իսէ տէ, պէօյիւք ախզուլթա իթմէմիշլէր տիր։ Անատօլու իչիւն պիր ազ իշ օլսը։ Էկէր չէքիրկէյէր սուրէթի մանթուպէտէ պուլունան էքինլերի պօղմաղլար իսէ, տահա գիւեատ իշ օլաճաղընա իւմիտ վար տըր։ Բումէլիտէ եաղմուր գըլէթի գօրդուսունտան մալ այմաղա ճէսարէթ օրընմամըշ տըր։ Թէպրիզատէն ալընան խայբրլը խապէրլեր իւզէրինէ Իրան իչիւն զուշկունէրտէ էբէլիճէ պիր հարեքէթ զուհուրա կէլմիշ տիր։

Ադրիանապոլ·—Շիմտիքի հալ տուրկունճա տըր։ Էյի խամուր մահուտլէր սաթըլըյօր։ Իրան իչիւն էյի ճինս 7 լիպրալըգլար իսթէնիլիյօր։

Աղոռ·—Պու մալ իչիւն բիացատա ազ չօգ իսթէք վար։ Պու հաֆթանըն պաշլանկըճընտա էփէյիճէ պիր մըգտար սաթըլմըշ տըր։ Մալինէ կէօրէ 5½–6¼ ղրշ։

Թինդիֆ·—Պու հաֆթա պու մալտէն տախի իլք աղըզ 3000 թօր գատար սաթըլմըշ տըր 37½ ղրշ։

Զաֆրա·—Բիացատա պու մալին եալընըզ 29/30ըն ինչէզլիկինտէն պուլունուեօր։ տիկէր ճինսլերի եօգ։

Սէուլ·—Ն։ 26 արանըլմագտա տըր։ Հազը մալ օլուր իսէ սաթըլըր իտի։

Եէնիլիւ գոմաշլար·—Բումէլի իչիւն պու տիւրլիւ մալլէրտէն ազ չօգ սաթըլմադա պաշլանմըշ տըր։

Պաստա·—Պու հաֆթա էփէյիճէ սաթըշ օլմուշ իսէ տէ, ֆիյաթլար մէմնուն իտիճի տէյիլ տիր։ Անատօլու վէ խուսուսա էրզրում իչիւն պէյազը, եէմ վէ եէրին պասմալար սաթըլմըշ տըր։

Բասրա էֆենտի·—Պու մալէր պու հաֆթա պիր ազ տուրկունճա կէչմիշ տիր։ Եալընըզ Անատօլու իչիւն ինճէ վէ գալըն վատէր վէ պիրինճի մավի վէ սեվահիլլէր իչիւն գրօմբթօն վէ սարիէ սաթըլմըշ տըր։ Տօլինկէր ալը արանըլմագտա տըր։

106 ղրուշ լիրա իլէ ֆիյաթը ճարիյէ·

Վատէր	Ն։ 8—14	բաքէթի	42½—44
»	» 16—24	»	51 —53
Լէքսթրա	» 8—14	»	46 —54
»	» 16—24	»	54 —61
Մավի	» 8—14	»	58 —64
»	» 20—24	»	70 —73
100 ղրուշ լիրա իլէ			
Իթալիա ալը	Ն։ 20	բաքէթի	80 —84
Զուիցերիա ալը	» 20	»	90 -100

ՄԱՏԷՆԻՑԱԹ

Տէմէր·—Ինկիլթերատան ախզ օլունան սօն խապէրլէր օրա բիացասընըն կէվշէք վէ եէնիտէն թէնէզզուլէ մէլեալ օլտուղունու պիլտիրիյօրլար։ Վագաա պուրանա իշլէրին վագթը իսէ տէ, օլունան իշլէր բէք էհէմմիյէթսիզ տիր։ Պու հաֆթա զարֆընտա անճագ 60 թօնո տէմիր սաթըլմըշ տըր։

Պու հաֆթա իտխալաթ եօգ իսէ տէ, եօլտա պուլունան պիր ի. քի սէֆինէ պէքլէնիյօր։

Գոլոյ·—Ֆիյաթը գավի իսէ տէ, եօլտա պուլունան մալլէրին վիւրուտինտէ թէնէզզուլը ֆիյաթ վուգու պուլաճաղը մէմուլ տըր։

Պոէբը·—Ֆիյաթ գավի վէ ազ չօգ իշ օլույօր։

Գարֆէյա·—Պու հաֆթա ֆրանսզ վարօրու իլէ 1000 ֆըչը կէլէպ պունուն 400 ֆըչըսը սաթըլմըշ տըր։

Ֆիյաթը ճարիյէ Լիրա 100 ղրուրշտան

Նալըզ տէմիր չուպուգլարը	գանթարը	47—
Շուէտին » »	»	78—
Զիվիլիք եարմա	»	48
Շուէտին չիվիլիք եարմասը	»	80—
Թախթա սաճ Ն։ 1—4 պիր դաթ	»	64
» » 5—10 իքի »	»	74
» » 11—14 իւչ »	»	84
Եուվարլագ սաճ	»	90
Զէմպէր տէմիր ատէթա	»	63
» » էքսթրա	»	66—
Գարֆիճա	ֆըչըսը	70— 71
Զէյթք	սանտրզը	130—131
Գալայ	գանթարը	800—815
Թէնէքէ	2 սանտրզը	190—200
Պագըր	օգգասը	13⅞—14
Զինկօ	100 օգգասը	80— 81
Սբանիա դուրչունու	գանթարը	126—129
Եարբագ դուրչուն	»	129—130

ԻԽՐԱՃԱԹ

Թէֆթիֆ·—Պու հաֆթա 920 պալեա սաթըլսը, ճանի 400 պալեա 2ինճի մալ ֆիյ 20 ղրշ։ 400 պալեա 1ինճի, Պէյպազար վէ սաիրէ 22 ղրշ։, 120 պալեա վան 16 պուչուգ ղրշ։ Հազրտա 6-7000 պալեա մալ վար։ Լոնտրատան ալընան սօն խապէրլէրէ նազարէն օրա բիացասը 20 պուչուգ բէնատա գավի տիր։

Եօֆաղը·—Գասապ-պազը իւսթիւնտէ հէնուզ հիչ պիր իշ օլմամըշ տըր։ Եէրլի էրէբա 6 պուչուգ ղրշ։ սաթըլսը, վէ Էսկի-շէհիր վէ սաիրէ գրբմալարը 6.25 ղրշ։

Աֆիոն·—Իզմիրէն ալընան կէվշէք խապէրլէրտէն տօլայը պու հաֆթա պուրատա հիչ պիր իշ օլմամըշ տըր։ Ֆիյաթլար իսմէն Մալթիա 215—218 վէ էճզանըլար իչիւն 188—190 ղրշ։ տըր։ Հազրտա 220 սէքէթ մալ վար տըր։

Բէյրութ·—Պու հաֆթա 1500 օգգա սարը՝ սաթըլսը 19—20 ղուրուշա։ Հազրտա 35.000 օգգա մալ վար տըր։ Ֆիյաթլար էյուրա պէէազ իչիւն 32, Նուֆ-ուէ պէէազ իչիւն 20—28, վէ սարը իչիւն 14—20 ղուրուշ տըր։ Բիացա կէվշէք։

Ճէֆէր·—Պու հաֆթա 100 չուվալ Գայսէրի մալը սաթըլսը 6⅞ ղուրուշա։ Հազրտա 500 չուվալ մալ վար տըր։ Զօրում վէ Թօգաթ մալընըն ֆիյաթը 5⅞ ղուրուշ տըր։ Բիացա տուրկուն տըր։

Մալէ·—Պու մալին սիյահընան բիացատա հիչ եօգ վէ ֆիյաթը 6½ ղրուշ տըր։ Պէյազընտան 100 չուվալ վար վէ ֆիյաթը 4½—5½ ղրուշ տըր։

Տեզէ·—Պու հաֆթա գօնթրաթ իլէ 70.000 ատէտ թուլում գուզու տէրիսի սաթըլմըշ տըր 15½—15⅞ ղրուշա։ Սաթըլգ 60.000 տէրի տահա վար իսէ տէ, սաթըճըլար 16 ղուրուշ իսթէյօրլար։

Մուէզ·—Պու հաֆթա 500 օգգա սաթըլսը 15—16 ղուրուշա։ Հազրտա վար 1.000 օգգա։

Պալ ֆոնը·—Էյի մալրն ֆիյաթը ճարիսի 17½—18 ղուրուշ տըր։

Խուրը·—Ֆիյաթը 35 ֆրանգատան 42 ֆրանգա գատար Բարիզ Պօն-Մարշէսի իչիւն 3000 ատէտ Տաղիսթան մալի ֆիրուխթ օրընտրըն. տան, պու հաֆթա բիացա իշլէք իտի։

Իբէ·—Պու հաֆթա սաթըլսը 40 ֆէրտէ Պուխարա 190—215 ղուրուշա, (% 3 ըսքօնթօ)։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

—

ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

—

(Տէ-Ռէ Դէ-Խէ-Դրէն ուէմ)

Բ. Տուրուբերան

1. Մուշ·—Բարձրագոյն Նախակրթարան։

2. Բաղէշ·—Բարձրագոյն Նախակրթարան։

3. Բաղէշ·—Գիւղային Նախակրթարան իգական։

4. Լեզ· (Գուլանըզ)—Գիւղային Նախակրթարան։

5. Կոր· (Ս. Դանիէլ)—Գիւղային Նախակրթարան։

6. Զէվիրմէ (Խնուս)—Գիւղային Նախակրթարան։

7. Գօվանտըք (Խնուս)—Գիւղային Նախակրթարան։

8. Դատուան·—Գիւղային Նախակրթարան։

9. Սղերդ·—Գիւղային Նախակրթարան։

—

1. Մուշ.

Բացումն· 13 Նոյեմ. 1878։

Թիւ աշակերտաց 85։

Ուսուցիչք 4։

Ցնտես 1։

Մշոյ վարժարանը քաղաքին կանոնաւոր շէնքերէն մէկն է։

Մուշ, Հայաբնակ կարևոր քաղաք, կը գտնուի համանուն ընդարձակ և բարեբեր դաշտին հարաւակողմը, յոտս Սիմ Լերին, Մեղրագետաւոյ (օժանդակ Արածանւոյ) մէկ ճիւղին վրայ։ Մուշ ունի իբր 900 տուն Հայ բնակիչ և շուրջն կը գտնուին բազում Հայ գիւղեր։

—

2. Բաղէշ

Բացումն 3 Հոկտեմբեր 1879։

Թիւ աշակերտաց 50։

Ուսուցիչք 2։

Ցնտես 1։

Վարժարանին շէնքը ընդարձակ է և վերջերս նորոգուած։

Բաղէշ կը գտնուի Վանայ ծովուն արևմտեան կողմն, խոր հովտի մի մէջ և ունի իբր 800 տուն Հայ բնակիչ։

—

3. Բաղէշ

Բաղիշոյ իգական վարժարանին Նկատմամբ՝ ամէն նախապատրաստութիւնք եղած են արդէն և պաշտօնեայք՝ ի մօտոյ կը հասնին իրենց պաշտօնատեղին։ Բացման տեղեկագիրն կ'սպասուի անյապաղ։

—

4. Լիզ

Բացումն 20 Հոկտեմբեր 1879։

Թիւ աշակերտաց 36։

Ուսուցիչք 2։

Վարժարանին շէնքը անյարմար է, և կը բաղկանայ միայն օրահեմը և մի փոքր սենեկէ։

Լէզ, Հայաբնակ գիւղ իբր 60 տուն Հայ բնակչօք, կը գտնուի Պուլանըքայ վիճակին մէջ, Արածանւոյ մօտ և յ'ոտս Պէլիճան լերանց։

—

5. Կոր

Բացումն յունիս 1879։

Թիւ աշակերտաց (գիշերօթիկ) 20

Ուսուցիչք 2։

Ցնտես 1։

Վարժարանը հաստատուած է Կորայ Ս. Դանիէլի վանքին մէջ, բայց շէնքը փոքր և անյարմար։

Կորայ վանքը կը գտնուի համանուն գիւղին մօտը, Պուլանըքայ վիճակին մէջ, ընդարձակ և բարեբեր հողերով շրջապատուած։ Բուն Կոր գիւղն ունի 150 տուն Հայ բնակիչ, Համանուն վտակին վրայ։ Արածանւոյ ձախակողմը։

—

6. Զէվիրմէ

Բացումն 1 ապրիլ 1881։

Թիւ աշակերտաց ձմեռն 40։

» » ամառն 30։

Ուսուցիչ (առայժմ) 1։

Վարժարանին շէնքը թէև փոքր է, այլ կանոնաւոր և նորակառոյց է։

Զէվիրմէ գիւղն կը գտնուի Խնուսայ դաշտին մէջ, Թուզլա—Զայի մէկ վտակին վրայ, իբր 60 տուն Հայ բնակչօք։

—

7. Գօվանտըք

Բացումն 1 ապրիլ 1881։

Թիւ աշակերտաց 60։

Ուսուցիչք 2։

Վարժարանին շէնքը փոքրիկ, բայց նորակառոյց և կանոնաւոր է։

Գօվանտըք կը գտնուի Խնուսայ դաշտին մէջ, Զէվիրմէի մօտ, և ունի իբր 80 տուն Հայ բնակիչ։

—

8. Դատուան.

Բացումն 16 մարտ 1879։

Թիւ աշակերտաց 36։

Ուսուցիչք 2։

Վարժարանի շէնքը անյարմար է և կը բաղկանայ միայն մէկ սրահէ։

Դատուան կը գտնուի Վանայ ծովուն արևմտեան եզրին վրայ, Բաղէշէն 4 ժամ հեռի։ Նաւահանգիստը բանուկ է և շարունակ կը հաղորդակցի Վանայ հետ։ Դատուան Հայաբնակ գիւղ մ'է 527 բնակչօք, և կեդրոն բազմաթիւ Հայ գիւղերու։

—

9. Սղերդ.

Բացումն 3 մայիս 1881։

Թիւ աշակերտաց 80։

Ուսուցիչք 2։

Ցնտես 1։

Վարժարանը վերջերս կառուցուեցաւ տեղացւոց հանգանակութեամբ։

Սղերդ կը գտնուի Բաղիշոյ հարաւակողմը, Տիգրիսի արևելեան ճիւղին (Պօհթան) մօտ, և կարևոր կեդրոն մ'է բազմաթիւ Հայ և Քիւրտ գիւղերու, իբր 120տուն Հայ բնակչօք, և ուր Հայք մայրենի լեզուն կորուսած կը խօսին Արաբերէն կամ Քրդերէն։

—

Գ. Ալաշկերտ.

1. Ալաշկերտ·—Բարձրագոյն Նախակրթարան։

Բացումն 19 սեպտեմբեր 1879։

Թիւ աշակերտաց 100—110։

Ցնօրէն դասատու 1։

Ուսուցիչք 3։

Ցնտես 1։

Վարժարանին շէնքն, որ իրականէն խիստ փոքր և անյարմար էր, հետզհետէ նորոգուելով՝ այժմ ընդարձակ և կանոնաւոր է։

Ալաշկերտ կամ Թօքրագ-Գալէ աւանն (ի հնումն Վաղարշակերտ) կը գտնուի համանուն դաշտին հիւսիսային կողմն, Շահեօլի լերանց ստորոտը, իբր 125 տուն կայ Հայ բնակչօք։

—

Դ. Վասպուրական.

1. Ալիւր·—Գիւղային Նախակրթարան (Եէ-Եա)։

2. Հիւսենենց·—Գիւղային Նախակրթարան։

3. Կէմ·—Գիւղային Նախակրթարան։

4. Խարակոնիս·—Գիւղային Նախակրթարան։

5. Գործօթ·—Գիւղային Նախակրթարան։

—

1. Ալիւր.

Բացումն 1 նոյեմբեր 1876։

Թիւ աշակերտաց 200։

» » ամառն 40։

Ուսուցիչք 2։

Ցնտես 1։

Վարժարանին շէնքը երկյարկ և նորակառոյց է։

Ալիւր գիւղն ունի 223 տուն Հայ բնակիչ և կը գտնուի Վանայ հիւսիսակողմն, 4 ժամ հեռի, պտղաբեր և այգեստաններով շրջապատեալ։

—

2. Հիւսենենց.

Բացումն 1 նոյեմբեր 1878

Թիւ աշակերտաց—ձմեռն 120

» » —ամառն 40

Ուսուցիչք 2

Ցնտես 1

Վարժարանի շէնքը խիստ անպատշաճ է և անբաւական և էր երբեմն գիւղին ամբարանոցն։

Հիւսենենց կը գտնուի Վանայ արևելեան հիւսիսային կողմն, Թիմար լեռնաձորին մէջ, քաղաքէն ճիշտ 4 ու կէս ժամ հեռի, և ունի իբր 100 տուն Հայ բնակիչ։

(Շարունակելի)

ԳԼՈՒԽԱՐ

(ՍԱՊԸԴ ԳՕՆԹԻ Վէ ՇԱՀԻՆԻ)

ԹԻՒԹԻՆ ՎԷ ՍԻԿԱՐԱ ՖԱԲՐԻԳԱՍԸ

109 ԴԱԼԱԹԱ ՍԱՆՏԸԳՃԸԼԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻ 109

Ֆապրիգամըզտա Եէնիճէնին էն ալա մահսուլլէրինտէն հէր նէվի նէֆիս վէ գօգուլու թիւթիւն վէ սիկարա թէտարիք վէ իմալ օլունուպ, միւթէպէր միւլթէրիլէրիմիզ օնլարտան իլթիրա իլէ հէր հալտէ մէմնուն օլաճագլարը, վէ սայըր ճիւմլէ ֆապրիգալարտան տահա գիւեատ չան ու չէօհրէթ գազանմըշ պուլունմասը հասէպլի իլէ, մէզքիւր ճէսիմ ֆապրիգամըզ իչպու եէնի խամ հանի ԳԼՈՒԽԱՐԻԿ չայէսթէ օլտուղունու թէճրիպէտ իլէ թատիգ խլէյէճէքլէրի շլպգէսիպզ տիր։

Կէրէք Սթամպօլտան վէ կէրէք թաշրալարան վէրիլէն սըբարըշլար սէրիան իճրա օլունաճաղը կիպի, մէմալիքը էճնէպիյէսէ իրսալ օլունաճագ թիւթիւն վէ սիկարա պանտրոլ բէսմինտէն մուսաֆ տըր։

Սարիլան մահալէր.

Գալաթա. Սանտրգճըլար ճատտէսի Ն° 109։

Սթամպօլ. Պալըգ Բազարընտա Ն° 165։

ՏԷՄԻՐԴԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԷՐ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էնգաբէ վիլայէթինտէ քեսին Զօրում գազասը գայմագամլըղը Իւրկիւպ գայմագամը սապըգ խալիլ Բասխա էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեսին Տէվելի գազասը գայմագամլըղը՝ Հայմանա գայմագամը սապըգ Սիւլէյման Սըրրի էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեսին Քէսքին գազասը գայմագամլըղը Աբիճ էֆէնտիյէ,

Սիվաս վիլայէթինտէ քեսին Գօչկիրի գազասը գայմագամլըղը՝ Օսմանիյէ գայմագամը սապըգ Ռիզա պէյէ,

Ատանա վիլայէթինտէ քեսին Օսմանիյէ գազասը գայմագամլըղը՝ Էլպիսթան գայմագամը սապըգ Ապտուլլահ Խայրի էֆէնտիյէ Թէվֆիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Ճէզայիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլայէթի վալիսի Նաշիտ բաշա հազրէթլէրինէ իբինճի Օսմանի,

Հինտիսթանտա Պօմպայ միւթէսիֆանը Թիւճճարընտան Տիմիթրաքի Մավրօճէնի պէյէ տէօրտունճի բիւթպէ Օսմանի Նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Էվրօբա վէ խուսուսիլէ Ամէրիգալիլարը պաղը բէք թօհֆա ատէթլէրի օլտուղու մալիմտիր։ Մէսէլա ալթուն վէ կիւմիւշ վէ սաիրէ տիւյիւնլէրի տէնիլէրէք, պիր գարը գօճանը ագը իպտիվաճընը 50ինճի վէ 125ինճի սէնէլերինտէ պիր ինճիլիք իճրա իթտիքլէրի կիպի, պու տէֆա պիր Էվրօբա կազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ։ Ամէրիգալիլարը՝ պիր տէ օգուն գէլմէ՝ վար իմիշ քի, պիր ագը իպտիվաճ ույկուն վէ սաատէթպախշ օլունճա, հէր պէյ սէնէտէ պիր քէրրէ իճրա օլունուր, վէ տավէթլիլէր օտունտան պիր հէտիւ, մէսէլա պիրի պիր քիւթիւք վէ տիկէրի պիր տէմէթ օտուն կէթիրիր իմիշ։

Ամէրիգալիլար պու տիւյիւնտէն բէք հաղ իտիւպ, չօգ էյլէնիրլեր իմիշ։

—

Գրպրօս ճէզիրէսինին իտարէսի իչիւն Ինկիլիզ հիւքիւմէթի կէչէն սէնէ 70.000 լիրա աչըգ գաբամըշ իքէն, պու սէնէ պու աչըգ տահա գիւեատէ օլարագ, Ինկիլթէրրա պաշ վէքիլի վէ մալիյէ նազիրը Մ. Կլատսթօնը կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ մէճլիսի մէպուսանա արզ իթտիկի պիւտճէէ կէօրէ, մէզքիւր աչըգ 90,000 լիրա օլաճագ տըր։ Մ. Կլատսթօն՝ պու աչըրն կէչէճէք սէնէ 40.000 լիրայա թէնէզզուլի իւմիտինտէ պուլունտուղընը իլավէթէն պէեան իթմիշ տիր։

—

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

Սիժան Ռ-Ռէ

Լոնտրա 30 ապրիլ

Սուրէթը մէվսուգէտ ռիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Իրլանտատա թախլիլէի սէպիլէրի իճրա օլունան բոլիթիգա միւթէհիմլէրի՝ Մէմալիրը Միճթէմէա խարիճէյէ նէզարէթի թարաֆընտան ի. տիլէն թէվասսութ վէ Ամէրիգաեա ավանէթ իտէճէքլէրինէ վէ եա. խստ շիֆթճի շուրիշլէրինէ գաբըշ. մայաճագլարընա տաբը վէրտիքլերի վատ իւգերինէ սալըվէրիլեն Ամէրիգալըլար աբը։

Իրլանտատա ահվալը զէրրա ըսլահաթը հագգընտա իթթիֆաղ իտիլէն թէտապիրի, Իրլանտա իսթիգլալիէթինին իսթիհսալինէ վեսիլէ իթթիֆաղ իթմիշ օլան Մ. Բարնէլ, հիւքիմէթ թարաֆընտան վէրիլէճէք ալմալար իլէ միլ. թիշիլեր ասհապը արազի սիրքինէ իտոսալ իլեմէք իւզրե պիր գանուն լայիհասընը մէճլիսը մէպուսանդն թահթը միւզաքէրէսինէ վաղ իտէճէկնին պէեան իթմէսի իւզերինէ։ Մ. Կլատսթօն Իրլանտալը մէվգուֆլարընն տախի թախլիէի սէպիլէրի թարաֆընա թէմայիլ էթմիշ տիր։

Մ. Բարնէլին թանզիմ էյլէտիլի լայիհա պիր սուրէթը միֆրիթէտ իսէ տէ, Իրլանտալըլար իլէ հիւքիմէթ պէնինտէ պիր իթիլաֆքն հուսուլինէ պատի օլաճաղը մաշնուն տըր։

Խուսուսէյլէ մուհաֆազաքէարլար տախի պէօյլէ պիր բոլիթիգաեը թէրվիհ էյլէմէքտէ տիրլեր։

Մըսըր մէսէլէսինին տուէլը միւսթէլֆիֆ միյանընտա միւզաքէրէ իտիլմէսինտէ տէվամ իտիլեոր։

Սուրէթը մէվսուգէտ ռիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, ասաքիրը Օսմանլիէնին Մըսըրա տուխուլի թասավվուրընը թէրվիհ եօլունտա ինկիլիթերրանը Մըսըր ժէնէրալ գոնսօլոսը վ. բոլիթիգա մէմուրը Մ. Էսվար Մալէթ թարաֆընտան քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆ իւզերինէ մէճլիսը մէպուսանտա պազը սիւալէր էյրատ օլունահագ տըր։

Լոնտրա 1 մայիս

Պու սապահ չըգան թայմ կազէթասը տէյօր քի, Իրլանտա վալիլիկնէ թային օլունան գոնթ Սբէնսըր հէեթը խուսուսիյէտէ օյան մէմուրիյէթինտէ իպգա օլունտուղունտան, զայպուպէթի էնտասընտա գրալիչա մէօհրտարը Լորտ Գալինկֆօրտ քէնտիսինէ վէքատէթ իտէճէք տիր։

Լոնտրա 1 մայիս

Պու կիւնքի Տայլի Նէուզ կազէթասը վիէննատան պիր թէլէկրաֆ ալազ ու նէշր իտէօր։ Մէզքիւր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթորընն հիրը թէթէվվիճինտէ Գրէմլին սէրայընը պէր. հալա իթմէք ազմինտէ պուլունան պիր ճէմիյէթը փէսատիյէ Մոսգով. վատա քէչֆ օլունմուշ, վէ 300 գատար նիհիլիսթի թէվզիֆ իտիմիշ օլտուղու վիէննատա թապ օլունան բիր կազէթասընն նէշր իթմիյի հավատիսը թէլէկրաֆիյէ. տէն իմշ։

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆ

Պունտան էվվէլ էվրազը հավատիս իլէ իլան գըլընըզը վէճհլէ, 95 սէնէյի մալիյէսի զայէթինէ գատար սաթըլմայան հիսսէլի մէնազիլին խազինէի էվգաֆը Հիւմայունը 97 սէնէսի զայէթինէ գատար խազինէի միւշարիլէյհատա միւթէչէքքիլ գօմիսիոնը մախսուսընտան մուսատտագ տուէուն. նաթը սահիհէսինտէն օլուպ թէեատիյէ օլունմայան մէէմուրին վէ միւթեգաիտին վէ չըրագըզ, ճէվամի վէ խայրաթը սաբրէ խատէսէի վէ տուակիւր մէզայիֆի վէ թամիրաթ մէսարիֆաթը գուբօն վէ սուրէթլիլերի իլէ իրատ վէ մասրաֆ վէճհ իլէ ֆիրուսխթու վէ չու գատար քի հիսսէլի մէնազիլ մահլիւլաթը հիսսէտարլարը նիզամընա թէվֆիգէն մուամէլէի թաատիկնէ իրատը իլէ մուաճճէլէսի նագտէն իթա օլունուր իսէ պունլար հագգընտա նիզամընա մէվֆիգ մուամէլէ օլունմար մուգթէզալ իրատէի Ալեքսէանէն օգագլա, պու գապիտէն օյան վէ գիրատ էսամիսի մուհարբէր պուլունան հիսսէլի մէնազիլին մուայէնէ օյան տէօրթ հաֆթա միւտտէթը իլանընտան չիւչինճի հաֆթասը օյան իշպու 1298 սէնէսի նիսանընը 19ընը բազար իրթէսի կիւնինտէն իթիբարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Մահիւլաթ իտարէսինտէ թէբրը միւզայէտէլերի

իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն մաթլուպաթ սէնէտլերինին էվվէլճէ գօմիսիոնը մէզքիւրէ իպրաղ վէ թաստիգ էթ. տիրտիքտէն սօնրա էեամը մէզքիւրէտէ տաբրէի մէզքիւրէեէ միւրաճաաթ իյլէմէյէրի իւչինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

.. 38 .. 4000 (1), Մահալլէի մէզքիւրէ իմամ վէ միւէզզինլերինէ մէչրուութէ Սուլթան Սէլիմ գուրպինտէ Տէպպաղ Եօնուս մահալլէսինտէ Տէպպաղ — Լօնուս ճատսէսինտէ թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ 1 գուլու վէ սարնիճի միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 8 .. 2000, Տէսթերիհիզատէ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան Գաբրմբաշատա քիչիւք Բիալի բաշա մահալլէսինտէ Հաճի Միւէյման Տէտե սօգաղընտա թէրպիէն 70 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 20 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 1 .. 50000, Տար իւս Սաատէ աղասը էսպագ Մէրճան աղա վագֆընտան Վէզնէճիլերտէ ճամճը Ալի մահալլէսինտէ Պէյիր աղա սօգաղընտա թէրպիէն 1500 զըրա արսատա մէպնի 43 օտա վէ 6 սուֆա վէ 4 գուլեու վէ 4000 զըրա պաղչէ վէ պիր համմամ վէ պիր ախըը վէ պիր թաշ օտա վէ պիր սարնիճի միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ գօնաղընն 5 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

.. 7 .. 6250, Նէֆիսը Հարէմէյին վէ Շէմսը Ռումհար խաթուն վէ Մահպուպէ խաթուն Էլճճճ իլեաս վագֆիլարընտան Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մոլլա Խուսրէֆ մահալլէսինտէ Գուեու սօգաղընտա թէրպիէն 350 զըրա արսատա մէպնի 12 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 50 զըրա պաղչէ վէ խարապ համմամը միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ գօնաղընը բուպ հիսսէսի։

.. 1 .. 4000 Մէրայը Շէմսի Ռումհար խաթուն վագֆընտան Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մոլլա Խուսրէվ մահալլէսինտէ Գուեու սօգաղընտա թէրպիէն 90 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ չէհրի 30 զրչ. քիրալը ալչաղ 1 պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 41 .. 3200, Տէֆթէրտարը էսպագ Մէհմէտ Ամնի էֆ. վագֆընտան Գասըմ բաշատա Գուլագսըզ Ահմէտ գաբատան մահալլէսինտէ Գուլագսըզ ճատտէսինտէ թէրպիէն 200 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուեու վէ 300 զըրա պաղչէեի միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 42 .. 6250, Ֆաթմա խաթուն պինթը Շաղլի վագֆընտան Էյրի Գաբու գուրպինտէ Ավճը պէյ մահալլէսինտէ Շիչէխանէ ճատտէսինտէ թէրպիէն վէ թախմինէն 120 զըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուեու վէ 300 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ մէնզիլ մահալինին սիւլիւս հիսսէսիյլէ պաղչէ մահալինին բուպ հիսսէլերի։

.. 18 .. 2000, Գըրբմի Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Էյրի—Գաբու խարիճինտէ Ֆէթհի չէլէպի մահալլէսինտէ Գըրբմի չէյմէսի սօգաղընտա թէրպիէն 500 զըրա պիր գբթա գօնագ արսասընը 3 հիսսէտէն 2 հիսսէսի։

.. 5 .. 33334, Ահմէտ պէյ իպն էլ Հաճճ Օսման վագֆընտան Սիւլեյմանիեե մահալլէսինտէ Տարը չիֆա բիչկեհանընտա թէրպիէն վէ թախմինէն 500 զըրա արսատա մէպնի 35 օտա վէ 2 հավլու վէ 1500 զըրա պաղչէ վէ պիր համմամը միւշթէմիլ ալչաղ պիր պաղ գօնաղըն 6 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

.. 6 .. 1750 Ֆէթհիյէ ճամիի Շեհրիֆի Մասլաղ վագֆընտան Զարշէնպիհ գուրպինտէ Պէյճիեեզ մահալլէսինտէ Օրթա սօգաղընտա թէրպիէն 35 զըրա արսատա մէպնի օտա վէ պիր սուֆա վէ 1 գուլու վէ 50 զըրա պաղչէի միւշթէմիլ պիր պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 54 .. 3750, Արաքիաճը էլ Հաճճ Ահմէտ աղա վագֆընտան Ագաարայտա քեսթիպ Մուսի. հետաին մահալլէսինտէ ճէրրահ բաշա ճատտէսինտէ թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ պիր պաղ մէնզիլին իւչ բուպ հիսսէսի։

.. 10 .. 5000, Սուլթան Ահմէտ

(1) Ճիւմէլէրին պաղարընտա իլք հիրատա պուլունան բագդամար մահալլաթը նիւմէրօլարընը, վէ Ճինճի հիզատաբիլեր լիրա Օսմանի 100 զուրուշտան օյարագ գբյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլեր։

թալան, չէմսիյէ, պասթան վէ քէթէն կէօրէք վէ գօսթիւմլիք ֆանէլա վէ իբէքլի չինէ վէ էչեաի սարբէնին ֆիրուխթի գարարլաշըրբլալագ, ջէհրը հալը բուսինին 21ինճի չարշէնպիհ վէ եէվմը մէզքիւրտէ էչեաի մէզքիւրէ քեսմիլէն ֆիրուխթի խրիլեմատիկի հալտէ, ֆէրտասը բէնճչէնպիհ կիւնլերի պիլմիւզայտէ սաթըլաճաղընտան իչթիրասընա թալիպ օլանլարընեեվմը մէզքիւրտէ մահալը մէզպուրտէ պուլունմալարը մահքեմէի թիճարէթ իճրա տահրբսինտէն իլան օլընը։

J. SCHNEIDER ET Cie.

Ժ. ՇՆԱՅՏԷՐ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

Մէրքէզ վէ Շըմալի Ամէրիկանատան սէվգիյաթ գապուլ իտէն Լայտնամ Ավթրիա-Մաճար գումբանեասը վէ պէօյիւք ճէնճիֆասը։

ԼԻԲՅԻԳԱ ՎԷ ՏՐԷՋՏԱ ԹԱՐԻԳԻՃԼԷ

Իշպու գումբանեա՝ Շարգ իսկէլէլերի իչիւն Մէրքէզ վէ Շըմալի Ամէրիկանատան սէվգ օլունճաճագ հէր նէվի էմթայը գապուլ իտէր։

Վակոնար՝ Լիբցիգա վէ Տրէզդատա թէթիպ օլունուպ, 7—10 կիւնէ գատար թրիէս. թեեէ վասրլ օլուրլար։

Պիլճիւմէ չէհրլերին նավլունլարը՝ 100 քիլօ հիսապը իւգերինէ, կիտէճէք մահալէ գատար էվվէլճէ թային օլուր. նուր, վէ մէզքիւր գումբանիա թարաֆընտան քիւլիֆէթի էմթաա սէրվգ օլունմասընա մէպնի, նավլունլար բէք էհվէն օլուր։

Պունատան տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ վէ թարիֆալարընը անլամագ իսթեեէրլէր՝ մէզքիւր գումբանիա վէ աճենցիանընը Տէրսաատէթտէ մուգիմ վէ զիյրտէ մուհարրէր իւլ իսմ վէքիլինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

Էմ. ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ
Ն. 17 ՀԱՃՕԲՈՒԼՕ ԽԱՆ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

GRAND DIPLOME D'HONNEUR

MEDALILE D'OR
Medaille d'or
à diverses
Expositions

PARIS 1887
Certificas nombreu
des
premires
Autorités medicales

ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷՆԻՆ ՍԻՒՏԼԻ ՈՒՆՈՒ

Զվիցերա ինէքլէրինին ալէա սիւտիւնտէն մամուլ օլուպ, քիչիւք չօճուգլար իչիւն միւքէմմէլ պիր նաֆագա օյան Նէսթլէնին մէզքիւր սիւտիւ ունու, սիւտիւ ազ օյան վալիտլէրին սիւտիւ եէրինէ կէչիրքտէն պաչգա հէմ սիւտտէն քէսմէկէ վէ հէմ տէ հազմ իթմէկէ գօլայլըգ վէրիպ իքմալ իթտիրիր։

Իշպու ունուն պիր չօգ հիյէլէրինտէն սագընըլմագ իչիւն հէր գութու իւզերինտէ պուլունան Հանրի Նէսթլէնին իսղասընա տըգգաթ օլունմագ իգթիզա իտէր։

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸՆԱ ՏԱՒՐ

ՎԻԷՆՆԱՆԸՆ ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Իշպու պանգա էօմիւր սիկուրթասընտան մատա, չօճուգլարընն պէօյիւմէսինէ գատար պիր սէրմայէ բէյտա իթմէք իւզրէ ազչէ տախի գապուլ իտէր։

Պու պանգա Ամէրիգա գոխէլէսի Նէպրէսինտէն 1869 յունէյի 8 վէ Մաճարիստանի ընճօրէի Նէպրէսինտէն 1870 օքտոմպրի 27 Բուրէնլէրէսի վէ 747/640 նօմէրօլարը էլէ էմնիյէտ տէպ էմմիշ տիր։

Մէզքիւր պանգա՝ ինսանընն էօմրինիւ մուայյէն իքրամիյէլերիլ վէ քեսֆիյէտի չէրահթը մալիւմ իլէ սիկուրթա իտէր. եանի էօմրինիւ սիկուրթայա գօյմագ իսթէյէն ատէմ կէրէք հէր նէ վագթ վէ ֆաթ իտէր իսէ, վէ կէրէք սիկուրթա միւտտէթինտէն սօնդրա սաղ գալը իսէ, պու պանգա օ ատէմին թային իմթիհանի մըգտար մէպլաղը, վէ օրթագլաշը օլան սերմալէլերի սիկուրթա իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ թալէպ օլունան թաղմինաթը, ասլա թէնգիհ վէ թէնգիլ իթմէքտէզին սէքիզ կիւն սօնդրա թէէտիյէ իտէր, վէ ինսանիյէթ քերմերլէք գավահտինէ թէվֆիգէն, քէնտի միւշթերիլերինէ բէք միւսահիտ չարթլար վագ էյլեր։

Տահա զիյատէ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իչիւն Ամէնցիա բէք չօգ լիսանտա բիսալելեր թէտարիք իթմէկ տիր։

Թիպոգրաֆ՝ Մըսրը Էլ-Ֆաղլ Ֆաղլաֆ-ճէնդի
Ա. ՀԷՖԹԻՐ

Գալաթատա Գարաքէյտէ պօրտանդն գարշըսընտաքի տարիրէնին իքինճի գաթընտա 13 նօմէրօլու օտատա։

Սթամպօլտա Ֆրէնգ-քէնէնի խանատա Մ. Հէրմ. Ա. Հօլլթէյն վատէոր կէվիչ օլան հէր սիկուրթա պէտէլինի ալոզ ու գապուլ իթմէյէ մէմուր տըր։

Ժ. ՄԱՆՈՒԿԱՆ

Մուամիլէյէ գաթ՝ Գալաթատա Էյքի քէօրրիւ գուրպինտէ Գալաֆաթ եէրինտէ 2 նիւմէրօլու, վէ Պթամպօլտա Ֆէրէսթիհիլէրտէ Զըդմագ սոգատա 1, 3, 5 վէ 7 նիւմէրօլու մագազաներընտա, Դալաս վէ Զէրնավիճէքի Մ. Մ. Բ. վէ Գ. Կէօց վէ գումբանիասընն վարօր խրգարլէրի մամուլաթընտան հէր նէվի ալա վէ հէր պէյտա տէօչէմէլիք թախթալար, քիրիլէր, տէօրթ քէօշէ բինարար պուլունտուղունու Տէրսաատէթ էհալիի միւէթպէրսինէ վէ պիր խասսա ասկապը էմրաք վէ գալֆա էֆէնտիլէր իլան իթթիֆէլի միւֆթէլխիր տիր։

Ֆիւլլիյէթլի մալ գալտըրմագ խուսուսընտա պունուն միւմքին մէրթէպէ գըսսա միւտտէթտէ թէպլիմի իչիւն մուամիլէյէ գաթ թէտապիր իթթիխաղ իթմիշ օլմաղա, օլ պապատ տահա մուֆասսալ մալիւմաթ ալմագ խոթէյէնէրին՝ Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Ալէման բասմախանէսինին իսթիհնտէ 1 նիւմէրօլու մահալը մախսուսընա միւրաճաաթ իթմէլերի բէճա օլունուր։

Ա. ԼԱ. ԳՈՆՖԻԱՆՈ

Ա. Մ. ՊՈՒԼԼՕՐԵԱՆ

ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

Ն՝ 38 ԳԱԼԱԹԱՍԱՅ ՎՕՑՎՕՏԱՏԱ Ն՝ 38

Մէզքիւր մաղազատա Ֆրանսանդն Ֆօրտօ Ֆապրիգալարընտան Օկիւսթ Մէյէր վէ Բանգուր նամ Ֆապրիգալարընն հէր ճինս գօնեագ վէ չարապլարը իլէ, Սէլանիք, Զանագ Գալէ, Գըրգ Քիլիսէ, Գարթալ վէ մահալը սարիբ էնէյի չարապլարը մէվճուտ օլտուղու կիպի, հեր ճինստէն ամպէրեեէր (ռիքէօր) վէ չիգօլաթալար վէ չայլար մէվճուտ տըր։

Պունլարտան պաչգա, մէզքիւր մաղազատա գանթարլէ մալի վէ պալըգ եուսուրթասընընն, վէ էտիրնէ տալի վէ բէյնիրլէրինին էն ալա վէ էն նէֆիս ճինսլերի սաթըլմագտա տըր։

Ֆիյաթ մատտէսինէ կէլինճէ, պունուն սարի մաղազալարա նիսպէթէն նէ տէրէճէ տուն օլտուղու՝ 150 գատար էճնէպի միւթէպէրանը թիւճճարանդն խանէլերի լէվազիմաթընը մէզքիւր մաղազատան թէտարիք իթմէլերինտէն անաչընը։ Պու տէտիրիմիզ պիր քերրէ մէզքիւր մաղազատան ախզուրիթա իտէն գանի օլապիլիր։

Քէզալիք իչթիրա օլունան մալլերին նագդի իչիւն տախի պէօյիւք գալալըգլար իթթիխաղ օլունմուշ տըր։ Շեէոյլէ քի, կէրէք Պթամպոլ, վէ կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Գատը քէօյիւնտէ միւշթերիլերին խանէլերինէ գատար թէսլիմ օլունտուղու կիպի, սարի քէօյլեր իչիւն տախի վարօր վէ բազար գաչըգլարընա թէսլիմ օլունուր։

Ուսմարդ քի, պու գատար ֆէտաքեարլրդ կէօռթէրէն մաղազայա էձնէպիլէր. կիպի, միլլեթ տաչարըմըզա տախի բուդպէթէ միւսարաաթ իտէրէք, մէմնուն օլուրլար։

Զեցլ — Տայանըշը ճենոան լբա շէլէսի վէ ալ Գանդիա սապանոս պաբի կերէ բէրտենդ վէ կերէ Ռօբոան սոնըշը։

ԽՐՏԻՎԻՅԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱԼԻԱՅԻ

ՏԷՐՄԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԷՃԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԷՏԷՆ ՏԷՐՄԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՅԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷՐԲԷ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒՅԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱԲԷՔԷԹԻ

Հէր ըրէնդկն «թէլամբրը վուգու պուլուր, վէ Զանագ Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրեյէ օղրար։

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԷՃ ՎԻԻՐՈՒՏԻ

Հէր բազար երբեկ սապանընը վուգու պուլուր, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրաի սէյեահաթ իտէր։

Մէ-լահազան։— Զեբրէշ գարտանդն սիւվար օլտուղու ՖԱՅՕՒՄ վաբօրը՝ ալաֆ մայիսին Ճիւնճիւ չարշէնպէն կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ Դտէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իւլ էմթաա նավլունը վէ սայիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր Ամամպօլտա Պազչէ գարուսընտա Ահմէտ Բասիմ բաշա խանընտա վագը չիրքէթը մէզքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր

ՍԱՐԲԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լոնտրա, 29 Ապրիլ

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Էիր.	101 1/4
Օսմ. էհսամը աչըլաը	13 1/8
» » գաբանը	13-
Իսթիգրազ 65	16 1/4
» 68	14-
» 71	67 1/4
» 72	27 1/4
» 73	13 1/4
Օսմանլը պանգասը	21 7/8
Մըսրը տույուն. մալթա հրաչ	69 3/4
» իմթիյազը	88 1/2
Բուսիա իսթիգրազը	86 7/8
Գամպիո Թորիզ 9 այ վաստ	–

Փարիզ, 1 Մայիս

Ֆրանս. էհ. 3 % ֆր.	84 05
» » 5 գօնուզ	117-40
Օսմ էհսամը աչըլաը	13.22
» » գաբանաը	13-15
Իսթիգրազ 65 ֆր.	84-
» 69	72-
» 73	65-
Մըսրը ֆօնս. մալթա հրաչ	349 37
Գրէսի Լիոնէ	760-
Օսմանլը պանգասը	798 75
Բուսիլի չրմէնաքֆէրի	60-25
Իթալիա էհսամը	90-50
Գամպիո Լոնտրա 3 այ վաստ	25-19

Վիէննա, 1 Մայիս

Աէիս ֆիորին	–
Բուսիլի չրմէնաքֆէրի	28.20

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էհսի. ուս. տիւն ագչ. գաբ.	14-16
Պու սապահ աչըլաը	14-15
Իսթիգ. 63 (Մաթթան) 6 % ֆ.	–
» 65 » 6 % ֆ.	81-
» 69 (Բինաբ) 6	62-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	26-75
» 73 6 % ֆ.	66 50
Բուսիլի չրմէնաքֆէր 3	59 50
Ագէ ֆայիզի	09-
Բէրօր Ղրշ	–
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	7- 2
Սամպոլ պանգասը	10- 5
Սոսիէթէ ժէնէրալ	5-28
Թրամվայ	3-50

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրչասն	Ղրշ.	Փր.
Գէյազ մէհմիսիէ ֆարգը	108-	
Մէթալիք »	207-10	
Պէյլիք »	208-20	
Ալթըրգ »	124-35	
Պագըր »	700-	
Գայմէ »	870-	
Ինկիլիզ լիրասը	110-10	
Ֆրանսըզ ալթունու	87-35	
Փոլ	91-12	
Գրիմից ալթունու	51-20	
Գարպօն գայմէսի	8 88	

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՃԱՂ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՃԵԱՆ